

BIBLIOTECA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

P
I
50
CABINETUL NUMISMATIC

CREȘTEREA COLECȚIILOR
CAIET SELECTIV DE INFORMARE

13—14

iulie — decembrie

1965

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

CABINETUL NUMISMATIC

Achiziții curente¹⁾

Lucrare redactată de Octavian Iliescu,
Elena Isăcescu, Mihai Gramatopol și Constanța Popescu

Abrevieri: Av.: avers; Rv.: revers; c.l. (e.) (i.): cerc liniar (exterior) (interior); c.p.(e.) (i.): cerc perlat (exterior) (interior); c.ș. (e.) (i.): cerc de șnur (exterior) (interior); dr.: drept, dreapta; st.: stîng, stînga; Ae.: aramă sau bronz; AR.: argint; AV.: aur; Bil.: bilon; M.C.: alte metale sau aliaje comune; r.: raion, raional. Literele sau semnele nedistincte, ca urmare a uzării pieselor respective, au fost înlocuite cu ...; cele care nu au fost imprimate, rămînd în afara flanului piesei, au fost înlocuite cu (...). Numerele din paranteză reprezintă numerele de înregistrare.

Abrevieri bibliografice

Numismatica antică

- Müller L.Müller, Numismatique d'Alexandre le Grand, Copenhagen, 1855
- Head Barclay V.Head, Historia Numorum, ed. 2-a, Oxford, 1911
- Pink Karl Pink, Die Münzprägung der Ostkelten und ihrer Nachbarn, Budapest, 1939

1. Achizițiile anterioare au fost publicate în Caiet selectiv..., nr.1-2, 1961, p.379-402, 655-670; 4, 1962, p.293-387; 6, 1962, p.251-370; 8, 1963, p.279-422; 10, 1964, p.275-418; 12, 1965, p.269-399.

- RIC Harold Mattingly - Edward A. Sydenham
etc., The Roman Imperial Coinage, I-V,
IX, Londra, 1923-1951 (ou trimiteré la
volumul respectiv)
- Cohen Henry Cohen, Description historique des
monnaies frappées sous l'empire romain
communément appelées médailles impé-
riales, 2-e éd., 8 vol., Paris, 1880-
1892
- CIL Corpus inscriptionum latinarum
- Ratto Rodolfo Ratto, Monnaies byzantines et
d'autres pays contemporaines à l'époque
byzantine (Catalogue vente 1930), reim-
primat de J.Schulman, Amsterdam, 1959
- Wroth I-II Warwick Wroth, Catalogue of the Imperi-
al Byzantine Coins in the British Mu-
seum, 2 vol., Londra, 1908
- Wroth III Warwick Wroth, Catalogue of the Coins
of the Vandals, Ostrogoths and Lombards
and of the Empires of Thessalonica, Ni-
caea and Trebizond in the British Mu-
seum, Londra, 1911
- Numismatica medievală și modernă
- V.Miller - A.Loehr - V.Miller zu Aichholz - A.Loehr - E.
E.Holzmaier Holzmaier, Österreichische Münzprägungen
1519-1938, 2 vol., Viena, 1948
- Hutten-Czapski Emeric Hutten-Czapski, Catalogue de la
collection des médailles et monnaies
polonoises (reimprimare), I, Graz, 1957

- Unger Unger Emil, Magyar éremhatározó.
Közepkor. II füzet, Budapest, 1958
- Ghâlib Ismâ'il Ghâlib, Taqvim-i meskûkât-i osmâniye (Catalogul monedelor otomane),
Constantinopol, 1307 h.
- Østrup J.Østrup, Catalogue des monnaies arabes et turques du Cabinet royal des médailles du Musée National de Copenhague.
Copenhaga, 1938
- Publicații periodice
- BSNR Buletinul Societății numismatice române.
I-XLI (1904-1947)
- CNA Cronica numismatică și arheologică.
I-XIX (1920-1945)
- SCN Studii și cercetări de numismatică.
I, 1957 ; II, 1958; III, 1960.

I. C o l e c ț i a n u m i s m a t i c ă

MONEDE ANTICE

M o n e d e g r e c e ș t i

EUROPA

MACEDONIA

Regii Macedoniei

FILIP II (359-336 î.e.n.)

1. Av. Capul lui Apollo laureat spre dr.

Rv. $\Phi\Lambda\Gamma\Gamma\Theta\Upsilon$ în exergă. Bigă în galop spre dr., condusă de un tînăr, care ține în dr. o nuia, în st., hățurile.

În cîmp, sub cai, un cantharos.

AV. Stater. 18 mm 8,15 g (1/52). Uzat. Müller, nr.108(Mende). Găsit la Ibănești, r.Dorohoi.

ALEXANDRU CEL MARE (336-323 î.e.n.)

2. Av. Capul zeiței Athena spre dr., cu coif corintian, împodobit cu un șarpe.

Rv. $\AA\Lambda\Xi\ \Sigma\Lambda\Delta\Phi\Theta\Upsilon$ în cîmpul dr., de sus în jos. Nike în picioare spre st., ținînd în dr. o cunună de lauri, în st.un stylis (catarg de corabie, ca trofeu naval). În cîmpul st. simbol neclar.

AV. Stater. 18 x 19 mm 8,50 g (1/64). Uzat.

THRACIA

Regii Thraciei

LYSIMAH (323-281 î.e.n.)

- 3 A.Av. Capul divinizat al lui Alexandru cel Mare spre dr., cu diademă și coarnele lui Zeus Ammon.

Rv. $\Sigma\Lambda\Upsilon\Lambda\Xi\Omega\Upsilon$ în cîmpul dr.; $\Lambda\Upsilon\Upsilon\Lambda\Upsilon\Lambda\chi\omicron\cdot$ în cîmpul st., de sus în jos. Athena șezînd pe tron spre st., ținînd în dr. o Nike, mîna st. rezemata pe scut; alături, o lance.

In st. H, în exergă Ξ (monogramă neclară).

AV. Stater. 18 mm 8,35 g (I/48). Foarte uzat, perforat.

AFRICA

ZEUGITANA

C a r t h a g o

3 B. Av. Capul zeiței Persephona spre st., cu colier și cercei. C.p.

Rv. Cal spre dr. C.p.

Electru. Stater. 19 mm 7,40 g (I/64). Head, p. 879
(datat din perioada 340-242 î.e.n.).

M o n e d e g e t o - d a c i c e
Tezaurul de la Mînăstirea (r. Oltenița)

În primăvara anului 1938, s-a găsit pe teritoriul comunei Mînăstirea (r.Oltenița) un tezaur de circa 25 monede de argint geto-dacice¹⁾. Dintre acestea, un număr de 22 exemplare au intrat, curînd după descoperire, în colecția regală; ele au fost studiate în cursul anului 1939 de către Const.Moisil, fiind restituite ulterior administrației palatului. Despre acest tezaur, Const.Moisil a prezentat o comunicare la Societatea numismatică română, în ședința din 28 noiembrie 1943. Rămasă inedită²⁾, manuscrisul acestei comunicări s-a păstrat, sub forma unor note sumare, în arhiva Cabinetului numismatic³⁾.

Cîțiva ani mai tîrziu, Dr.C.Deculescu din București, intrînd în posesia unei monede provenind din același tezaur, a dăruit-o Cabinetului numismatic, în decembrie 1946. Intrucît această monedă nu a fost publicată pînă astăzi⁴⁾ și cum pe de altă parte, tezaurul de la Mînăstirea marchează un interesant stadiu de evoluție a tipului monetar respectiv, am considerat util să-l prezentăm în cadrul acestui buletin de informare asupra creșterii colecțiilor Cabinetului numismatic, deși au trecut aproape două decenii de la primirea donației. Redăm mai întîi descrierea piesei provenind din tezaurul susamintit;

Av. Capul unui zeu în profil spre dr., cu barbă, fără cunună de lauri. Șuvițe de păr dispuse radier, pornind din creștetul capului, unde se unesc. În dreptul lobului urechii - care lipsește - o buclă de păr, în forma unei semilune. Barba indicată sumar, prin cîteva bucle mărunte. Nările redată prin două globule, iar gura abia schițată.

Rv. Călăreț la trap spre st., ținînd mîna st. ridicată. Corpul călărețului din două globule alăturate; capul său, cu părul atîrnînd scurt, pe spate, este desprins de corp, particularitate pe care o are de altfel și mîna st., și

picioarul călărețului, vizibil numai cît ține corpul calului. Calul are capul puțin lătăreț, corpul cambrat, coada ridicată, iar picioarele cu încheieturi și copite globulate.

AR. 24 mm 8,85 g (706) (planșa I, 4). Cf. ca analogii: Dr. Aurel Metzulescu, Un album cu fotografii de monede dacice, în Arta și arheologia, Iași, 13-14 (1937-1938), p. 10, fig. 10 (nr. 2), 23 mm, și p. 11, fig. 12, nr. 5, 24 mm, ambele piese, a căror proveniență nu este cunoscută, avînd greutatea de 8,30 g; Pink, nr. 302, greutate 8,51 g, provenind din vechea Românie (cu un revers similar, dar alt avers).

Cele 22 exemplare din tezaurul de la Mînăstirea, studiate de Const. Moisil în 1939, au fost împărțite de către autorul citat, potrivit notelor sale manuscrite, după cum urmează:

Varianta I, la care călărețul de pe revers are pe cap o bonetă scurtă⁵⁾; piesele din acest grup, în număr de 13, au 22-23 mm în diametru și o greutate variînd între 8,63-8,78 g⁶⁾.

Varianta a II-a, un călăreț purtînd pe cap o bonetă lungă⁷⁾, în acest grup intră 9 piese, cu diametrul în general mai mare: 22,5 mm (un ex.) - 24 mm (patru ex.) și greutatea cuprinsă între 8,63 - 8,78 g⁸⁾. Sînt considerate de același autor didrahme dacice și datate din sec. II-I î.e.n.⁹⁾.

Tezaurul de la Mînăstirea pune în discuție o seamă de probleme privitoare la istoria monetară a geto-dacilor, probleme a căror tratare mai pe larg nu își găsește locul în cadrul restrîns oferit de acest Caiet de informare. Ne vom mărgini, prin urmare, să schițăm aici cîteva aspecte care ni s-au părut mai însemnate.

Din punct de vedere tipologic, tezaurul de la Mînăstirea se înscrie într-un șir evolutiv, care are ca prototip așa numitul tip I Moisil (Pink nr. 296-297), reprezentat prin tezaurul de la Prundul Bîrgăului (r. Bistrița) și un alt tezaur din regiunea orașului Bacău¹²⁾ și descoperiri izolate din regiunea Aradului și din Muntenia¹³⁾, la

care putem adăuga un tezaur alcătuit din 23 piese, proveniența nefiindu-i cunoscută ¹⁴⁾, precum și un număr de 35 ex. în tezaurul descoperit prin 1954-1955 la Jibla - Călimănești, r. Rîmnicea Vîlcea. ¹⁵⁾ Datorită ariei de răspîndire atît de mari, incluzînd părți din Transilvania, Moldova și Muntenia, am denumit cu alt prilej acest tip monetar tipul pandaoic. fără a afirma prin aceasta că monedele respective au fost emise de o mare unitate politică, uniune tribală sau stat incipient, grupînd triburile dacice din regiunile amintite ¹⁶⁾.

Considerat ca reprezentînd imitarea tetradrahmei lui Filip al II-lea, ¹⁷⁾ cu unele influențe iconografice împrumutate de la tetradrahmele lui Lysimah ¹⁸⁾, acest tip a a fost reexaminat de curînd într-o interpretare iconografică esențial deosebită ¹⁹⁾. Potrivit acestei interpretări, atît aversul, cît și reversul tipului în discuție ar fi creații originale ale artei geto-dacice, datînd din sec. al IV-lea f.e.n., ipoteză fără îndoială interesantă, dar pentru moment insuficient sprijinită de materialul documentar existent. În stadiul actual al cercetărilor, părerea care susține că geto-dacii au preluat elemente grecești prin filiera macedo-tracică, tratîndu-le apoi în manieră proprie, ni se pare mai aproape de realitate.

Tipul monetar din tezaurul de la Mînăstirea reprezintă pe de altă parte un stadiu intermediar în evoluția tipului I Moisi (Pink nr.296-297), evoluție încheiată cu monedele schematizate ce se găsesc frecvent, mai ales în regiunea Olteniei și a Munteniei, în tezaure bine cunoscute ca și în numeroase descoperiri izolate. Ne mărginim să cităm, cu titlul de exemplu, tezaurele de la Sadova (r.Corabia) ²⁰⁾, Vîrteju (r.V.I.Lenin al orașului București) ²¹⁾, Adîncă (r.Tîrgoviște) ²²⁾ și Crevedia (r.Răcari) ²³⁾, prezentînd particularități comune. Într-adevăr, caracteristic pentru toate aceste monede este modul în care e reprezentat călărețul, din care au mai rămas trei, două sau o singură globulă, întruchipînd capul și corpul, în vreme ce piciorul continuă să rămînă per-

fect vizibil. Între tipul I Moisil (Pink nr.296-297) și aceste schematizări, se înșiră o sumă de variante, dovădind preferința marcată pe care au avut-o geto-dacii din această zonă pentru un anumit tip monetar.

A doua problemă ce va fi consemnată în cadrul acestei sumare discuții este aceea privitoare la etalonul ponderal al monedelor geto-dacice de care ne-am ocupat. În mod obișnuit, monedele de tipul I Moisil (Pink nr.296-297), avînd greutatea în jur de 12,50 g, sînt considerate tetradrahme, în vreme ce piesele din tezaurul de la Mînăstirea, cu o greutate medie de 8,50 g, sînt socotite didrahme, ca de altfel și numeroasele monede de tip schematizat: Vîrteju, Adîncă, Crevedia, a căror greutate scade însă pînă la 6,50 g. Dacă piesele din tezaurul de la Jiblea, cu o greutate apropiată de aceea a tetradrahmei lui Filip al II-lea (14,56 g) pot intra în categoria acestor nominale, pare probabil ca monedele de tip schematizat (Vîrteju, Adîncă, Crevedia), cu numai 6,50 g, să fie didrahme, deși emisiunea celor dintîi este despărțită mult în timp de acestea din urmă. Problema este însă cum ar putea fi considerate, sub raportul valorii nominale, piesele din tezaurul de la Oltenița, a căror greutate medie gravitează în jurul a 8,50 g. Cîndva, am postulat existența unui sistem monetar propriu în economia geto-dacilor, economie care ar fi utilizat, cel puțin în anumite momente, piese de valori nominale diferite - unitatea și multiplii ei - emise și circulînd concomitent ²⁵⁾. Materialul factual adunat în cercetările efectuate în ultimele două decenii nu pare însă a confirma această ipoteză. Ar putea fi vorba mai degrabă de adoptarea de către geto-daci a unui anumit etalon ponderal, etalon care a fost însă adaptat și ajustat potrivit nevoilor economiei autohtone, dînd variațiile de greutate înfățișate mai sus. În acest caz, termenii de tetradrahmă, didrahmă și drahmă, utilizați pentru desemnarea diferitelor valori nominale geto-dacice, ar urma să fie revizuiți.

Ultima problemă de care ne vom ocupa este aceea a datării tezaurului de la Mînăstirea. Am văzut că în comunicarea sa din 28 noiembrie 1943, Const.Moisil fixa, ca dată probabilă a emiterii monedelor din acest tezaur, sec. II-I î.e.n.²⁶⁾, datare admisă în general și pentru toate emisiunile de tip schematizat derivînd din tipul I Moisil = Pink nr. 296-297, oricare ar fi stadiile lor de stilizare sau contaminare. Această cronologie este însă destul de largă. Pentru a-i aduce precizări, va fi nevoie de o cercetare cu caracter monografic, care să examineze întregul material cunoscut și să stabilească relațiile existente între prototip și diferitele sale variante, ce merg pînă la încheierea unui întreg capitol al monetăriei geto-dacice.

N O T E

1. Tezaurul s-a găsit în "Simoiu", cu prilejul reparației unui dig.

2. S-a publicat numai o notă succintă, inclusă în darea de seamă a ședinței Societății; CNA, 17 (1943), p. 199.

3. Manuscrisul cuprinde cîteva pagini răzlețe de însemnări, neînchegate într-un studiu definitiv. Examinarea lor ne-a permis să constatăm trei încercări succesive de redactare, dovadă a intenției pe care o avea Const.Moisil de a publica un studiu mai amplu asupra acestui tezaur.

4. Nu figurează în Cresterea colecțiilor. Colecțiunea numismatică (Biblioteca Academiei Române), al cărui ultim număr, 53 (1938-1942), cuprinde achizițiile Cabinetului numismatic pînă la 31 dec. 1942, și nici în alte lucrări ulterioare ale lui Const.Moisil.

5. În realitate, este vorba de o coamă scurtă, atîrînd pe spate.

6. Greutățile exacte, în ordine crescîndă: 8,58; 8,59; 8,60 (2 ex.); 8,61 ; 8,64 ; 8,67 (2 ex.) ; 8,70

(2 ex.); 8,87 ; 8,89 și 8,94 g, cu o medie de 8,85 g (planșa I, b, reproducerea fotografică a mularului unei monede din această grupă).

7. Coamă mai lungă, atârând pe spate.

8. 8,63 (2 ex.); 8,70 ; 8,74 (3 ex.) ; 8,76 ; 8,78 g (2 ex.), cu o medie de 8,72 g (planșa I, a, reproducerea fotografică a mularului unei monede din această grupă).

9. Const.Moisil, în CNA, 17 (1943), p.199.

10. Idem, Monetele dacilor, în BSNR, 15 (1920), p.68, fig.2 = Pink, nr.296-297.

11. Const.Moisil, op. cit., p.68.

12. Ibid.

13. Ibid.

14. Colecția ing.Fl.Vezeanu; prezentat de O. Iliescu, Un nou tezaur de monete dacice, comunicare în ședința Societății numismatice române din 27 iunie 1948 (inedită).

15. Despre acest tezaur, studiat în prezent de mai mulți cercetători, s-a publicat numai o scurtă notiță: Const.Preda, Alte descoperiri monetare, în SCN, II, 1958, p. 465-466. Locul exact al descoperirii a fost identificat în urma unor cercetări efectuate în 1960 la Jiblea-Călimănești de către Bucur Mitrea și autorul acestor rânduri. O monedă din acest tezaur e reprodusă, pentru comparație, la planșa I, c (24 mm 12,65 g).

16. Această ipoteză ar fi posibilă, în cazul în care s-ar demonstra că monedele de acest tip au fost emise în timpul lui Dromichete ; dovezile în acest sens însă lipsesc. Datat în mod obișnuit din sec. al III-lea î.e.n., tipul monedei în discuție e mult anterior epocii lui Burebista, moment politic în care ar fi fost posibilă o emisiune monetară unică pentru triburile geto-dacice reunite sub o singură cîrmuire. Cf. Const.Preda, Probleme de numismatică geto-dacică, în SCN, III, 1960, mai ales p.69-73.

17. În acest sens întreaga literatură, cu excepțiile semnalate mai jos.

18. K.Pink, Die Münzprägung der Ostkelten und ihrer Nachbarn, Budapest, 1933, p.74, vede în bucla în formă

de semilună a capului de pe avers (cf. planșa I, c) coar-nele lui Zeus-Ammon ale efigiei divinizate a lui Alexan-dru cel Mare de pe staterii și tetradrahmele lui Iysiman. Deoarece bucle semilunare apar la acest tip monetar și în regiunea temporală și frontală a efigiei, ipoteza conta-minării iconografice, propusă de Pink, pare puțin proba-bilă.

19. M.Gramatopol, Questions de numismatique geto - dace, lucrare în manuscris, și câteva comunicări, încă inedite.

20. Const.Preda, Pe marginea unor descoperiri mone-tare recente, în SCN, II, 1958, p. 383, nr.8 (cu bi-bliografia anterioară).

21. Bucur Mitrea, Un tezaur cu monete dacice desco-perit la București de o echipă de muncitori a întreprin-derilor Sfatului Popular, în: Studii și referate privind istoria României, I, Buc., 1954, p.290-302.

22. Const.Preda, op.cit., p. 380-389.

23. Idem, Alte descoperiri monetare, în SCN, II, 1958, p.466.

24. O monedă din tezaurul de la Crevedia este repro-dusă, pentru comparație, la planșa I, d (22 mm 6,76 g).

25. Oct.Iliescu, Sisteme naționale în economia mone-tară a geto-dacilor, în BSNR, 38-41 (1944-1947), p.29-34. Termenul național, impropriu folosit pentru vremea la care ne raportăm, era destinat tocmai să sublinieze ca-racterul autohton al acestor sisteme monetare.

26. Const.Moisil, în CNA, 17 (1943), p. 199.

PLANȘA I

a

b

4

c

d

d

Monede geto-dacice: 4, *a*—*b*, din tezaurul de la Minăstirea, r. Oltenița; *c*, din tezaurul de la Jiblea, r. Rimnicu Vilcea; *d*, din tezaurul de la Crevedia, r. Răcari.

M o n e d e r o m a n e
Imperiul

TIBERIUS (14-37)

5. Av. IVSTITIA c.p.e. Bustul diademat al Justiției spre dr.
Rv. TI.CAESAR.DIVI.AVG.F.AVG.P.M.TR.POT.XXIII(circular);
SC. (în centru) c.p.e.
AE. Dupondius. 29 mm 15,65 g (1735/868). Emis la Roma în
22.Cf. RIC nr.22, asemănător, dar fără titlul de AVG pen-
tru Tiberius. Pl.II.

CLAUDIUS (41-54)

6. Av. TI CLAVDIS CAESAR AVG P M TR P IMP c.p.e. Capul său
nelaureat spre st.
Rv. S/C c.p.e. Minerva cu coif crestat mergînd spre dr.,
ținînd scutul în st. și sulîța în mîna dr. ridicată.
AE. As. 28 mm 11,45 g (1735/877). Emis la Roma, RIC,
nr.66, Cohen. 84. Pl II.

NERO (54-68)

7. Av. NERO CLAVD CAESAR AVG GER P M TR P IMP P P c.p.e.
Capul său laureat spre dr.
Rv. S/C. DECVRSIO (în exergă) c.p.e. Nero în galop spre
dr., cu sulîța orizontală: este urmat de un soldat ți-
nînd vertical o sulîță.
AE. Sesterț 35 mm 29,52 g (1735/880) RIC, nr.127;
Cohen, nr.90.
8. Av. NERO CLAVDIUS CAESAR AVG GER P M TR P IMP P P. Capul
său laureat spre st.
Rv. S/C. ROMA (în exergă) c.p.e. Roma șezînd pe cuirasă
spre st. ținînd în mîna dr. întinsă Victoria, iar în st.,
sulîța.
AE. Sesterț 35 mm 25,00 g (1735-881) Cf. RIC nr.218-221
asemănător, dar nu în totul identic. Cohen, nr. 273-277.
Nu se potrivește orientarea capului cu legenda CLAVDIUS...
GER. Pl. II.

VESPASIAN (69-79)

9. Av. IMP CAES VESP AVG P M TR P COS III CENS c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. VESTA S/C - c.p.e. Templu rotund cu statuia Vestei la mijloc.
AE. As. 28 mm 9,80 g (1735/885). Emis la Roma în 73.
RIC nr. 548. Cohen, nr.577.

NERVA (96-98)

10. Av. IMP NERVA CAES AVG / P M TR P II COS III P P - c.p.e.
Rv. FORTUNA /PR/ S C (în exergă). Fortuna șezînd pe tron spre st., cu spice și sceptru în mînă.
AE Sesterț 32 mm 24,50 g (I 63/2). Emis la Roma în 97.
RIC nr.85; Cohen, nr.80.
11. Av. DIVVS AVGVSTVS. Capul laureat al lui Augustus spre dr.
Rv. IMP NERVA CAESAR AVGVSTVS REST (circular); S C (în centru).
AE. Sesterț 33 mm 23,45 g (1735/893). Emis la Roma în 98. RIC, nr.136 ; Cohen nr.570.

TRAIAN (98-117)

12. Av. IMP CAES NERVAE TRAIANO AVG GER DAC P M TR P COS V P P - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.
Rv. S.P.Q.R. OPTIMO PRINCIPI /S/C/, în exergă: AQVA TRAIANA - c.p.e. Zeul fluviului culcat spre st. sub o grotă în arc, susținută de două coloane; cu brațul st. se sprijină pe o urnă, iar în cel drept ține o plantă acvatică.
AE. Sesterț 36 mm 20,30 g, (1735/898). Emis la Roma între 103-111. RIC nr.463, Cohen nr.20,21.
13. Av. IMP CAES NERVAE TRAIANO AVG GER DAC P M TR P COS VI P P - c.p.e. Bustul său radiat spre dr. și drapat pe umărul st.
Rv. DACIA AV/GVST/ în exergă: PROVINCIA/ SC - c.p.e. Dacia șezînd pe o stîncă spre st., ținînd un steag al legiunii, în față și lateral cîte un copil respectiv cu ciorchine și corn al abundenței.

AE. Dupondius 28 mm 12,10 g (1735/906). Emis la Roma între 114-117. RIC, nr.623 a ; Cohen, nr.127.

ADRIAN (117-138)

14. Av. HADRIANVS / AVGVSTVS - c.p.e. Bustul său laureat spre dr. și drapat pe umărul st.

Rv. COS/III/ în exergă SC - c.p.e. Roma șezînd pe armură spre st. În mîna dr. ține o Victorie, iar în st. cornul abundenței.

AE. Sesterț 33 mm 24,00 g (1735/909). Emis la Roma între 125-128. RIC, nr.636 ; Cohen, nr.342, 343.

15. Av. HADRIANVS / AVGVSTVS - c.p.e. Bustul său drapat și laureat spre dr.

Rv. FELICITATI /AVG/SC/ în exergă COS III P P Corabie de luptă navigînd spre dr., cu inscripție pe pînza umflată de vînt.

AE. Medalion 36 mm 39,10 g (1735/914). Incercări de perforare pe ambele fețe. Emis la Roma între 132-134. RIC, nr. 718 ; Cohen 691, 693.

ANTONINUS PIUS (138-161)

16. Av. ANTONINVS AVG PI/VSP P TR P COS III - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. GENI /O/ SE/ NATVS/ S/C - c.p.e. Geniul Senatului în picioare spre st., ținînd în mîna dr. ramura, iar în st. sceptrul.

AE. Sesterț 35 mm 26,35 g (1735/933). Emis la Roma între 140-144. RIC, nr. 681 ; Cohen, nr. 401.

17. Av. Ca mai sus.

Rv. S/C/ în exergă : ITALIA. Italia. șezînd spre st. pe un glob stelat, cu sceptrul și cornul abundenței în mîna dr.

AE. Sesterț 33 mm 25,30 g (1735/927). Emis la Roma între 140-144. RIC, nr. 746 a ; Cohen, nr.464.

18. Av. ANTONINVS AVG / PIVS P P IMP II - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.

Rv. /TR/ POT XX în exergă COS XX - c.p.e. Jupiter în ova-drigă spre dr., fulgerînd un Titan.

AE. Medalion 42 mm 60,45 g (1735/929). Deși tipul medalionului este cunoscut de Gneccchi, I medaglioni romani. Milano, 1912, nr.49, pl. 49, nr.1, există mici deosebiri. În ceea ce privește aspectul general, piesa nu are cadrul de bronz dezvoltat purtând însă pe revers cercul perlat care lipsește medalionului sus citat. Portretul aversului este cu totul deosebit; nu numai că este orientat spre dr., ci reprezintă bustul drapat al împăratului față de capul laureat spre st. al medalionului amintit. Am fi tentați să bănuim o schimbare de stanță, cu alte medalioane ca de pildă Gneccchi, op. cit. nr.58 sau nr.61; piese cu care bustul de față este foarte asemănător, dar raritatea legendei cu titlul IMP II ne îndreptățește a căuta o identitate de stanță mai plauzibilă, cu care s-ar fi procedat la o nouă batere. Bronzurile cu titlul IMP II pentru al patrulea consulat au toate capul împăratului, și în special cele cu TR P XX, emise între 156-157. (RIC, nr.959-972), orientat numai spre dr. Deci numai în această perioadă trebuie căutată identitatea pe care o constatăm de altfel în aversul medalionului Gneccchi nr.53. Avem așa dar toate motivele să credem că este vorba de reluarea unei emisiuni de la începutul anului tribunicar către sfârșitul acestuia, adică 157, reluare care s-ar situa serial după medalionul Gneccchi, op.cit., nr.53. Pl.II.

MARCUS AURELIUS (140-180)

19. Av. CAES/AR AVG PII F COS - c.p.e. Bustul său nelaureat și drapat spre dr.
Rv. PIETAS AVG/ S C - c.p.e. Cuțit, aspergillum. vas, lituus și simpulum - c.p.e.
AE. Dupondius 25 mm 13,20 g (1735/970). Emis la Roma între 140-144. RIC, nr.1234 a., dar numai sesterț, Cohen, nr. 454. Emis în vremea lui Antoninus Pius.
20. Av. AVRELIVS CAE/SAR AVG PII F - c.p.e. Capul său nelaureat spre dr.
Rv. TR POT III / COS II / în exergă PIETAS - c.p.e.
Pietas în picioare spre st. întinzînd mîna dr. spre un

copil, iar cu st. ținând sceptrul.

AE. Sesterț 32 mm 23,75 g (1735/960). Emis la Roma între 148-149. RIC, nr.1281 a ; Cohen, nr.446, 448. Emis sub Antoninus Pius.

21. Av. IMP CAES M AVREL / ANTONINVS AVG P M - c.p.e. Bustul său laureat și drapat pe umărul st., spre dr.
Rv. SALVTI AVGVSTOR TR P XVII / S / C / în exergă COS III - c.p.e. Salus în picioare spre st., hrănind un șarpe încolăcit în jurul unui altar cilindric.
AE. Sesterț 31 mm 27,40 g (1735/962). Emis la Roma între 162-163. RIC, nr. 844.

COMMODUS (175-192)

22. Av. L AVREL COMMODVS AVG TR P III - c.p.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat spre dr.
Rv. LIBERTAS AVG / IMP II COS P P / S / C - c.p.e. Libertas în picioare spre st., ținând în mîna dr. pileus, iar în st., sceptrul.
AE. Sesterț 33 mm 21, 15 g (1735/987). Emis la Roma în 178 sub Marcus Aurelius. RIC, nr.1590, Cohen, nr.330.

GETA (198-211)

23. Av. IMP CAES P SEPT GETA PIVS AVG - c.p.e. Bustul său laureat și drapat pe umărul st. spre dr.
Rv. PONTIF TR. P. II COS II, în exergă : S C - c.p.e. Caracalla și Geta, față în față, sacrificînd deasupra unui trepied. Din față, în spatele trepiedului, oîntăreț din flaut.
AE. Sesterț 32 mm 18,65 g (1735/1002). Emis la Roma în 210. RIC, nr. 156 ; Cohen nr.145.

SEVERUS ALEXANDER (222-235)

24. Av. IMP ALEXANDER PIVS AVG - c.p.e. Bustul său laureat și drapat pe umărul st. spre dr.

Rv. PROVIDENTIA AVG / S / C - c.p.e. Providenția în picioare, din față, cu capul întors spre st., ținând în mîna dr. două spice deasupra unui modius, iar în st.cor-nul abundenței.

AE. Sesterț 30 mm 18,40 g (1735/1009). Emis la Roma între 231-235. RIC, nr.642. Cohen, nr.503.

IULIA MAMAEA (235)

25. Av. IVLIA MAMAEA AVGVSTA - c.p.e. Bustul său diademat și drapat spre dr.

Rv. VENERI / FELICI / S / C - c.p.e. Venus în picioare spre dr. ținând sceptrul și pe Cupido în mîna st.

AE. As. 30 mm 15,50 g (1735/1015) RIC, nr.695 ; Cohen nr.63.

MAXIMINUS I (235-238)

26. Av. MAXIMINVS PIVS AVG GERM - c.p.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat spre dr.

Rv. SALVS AVGVSTI în exergă S C - c.p.e. Salus șezînd pe tron cu spătar spre st., hrănind un șarpe încolăcit în jurul unui altar rotund.

AE. Sesterț 31 mm 23,90 g (1735/1021). Emis la Roma între 236-238. RIC, nr.85 ; Cohen nr.92. Starea foarte bună de conservare, relieful înalt și mai ales portretul deosebit de bine realizat ridică valoarea artistică a acestui exemplar, care, după toate detaliile portretistice, va fi fost opera aceluiași artist gravor, ca și piesa de mai jos.

BALBINUS (238)

27. Av. IMP C D CAEL BALBINVS AVG - c.p.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat spre dr.

Rv. P M TR P COS P P - c.p.e. Împăratul în togă, în picioare spre st., ținînd în mîna dr.ridicată o ramură, iar în st., parazonium.

AR. Dinar 19 mm 3,36 g. (1/72/213) of. RIC nr.5 (1) a. Diferă legenda reversului în sensul că sînt cunoscute monede numai cu consulatul al doilea. Avem de a face cu o emisiune necunoscută, bătută în grabă după proclamarea ca împărați a celor doi consulari. Balbinus deținea cel de al doilea și ultim consulat tocmai în 213, cancelaria Senatului neglijînd să consemneze faptul în titulatura pe care o răspîndise în imperiu și asupra căreia avea să revină apoi, corectînd-o. Astfel la Sitifis, în Mauritania, există un miliariu pe care Balbinus este menționat alături de Pupienus și Gordian III, cu un singur consulat (CIL VIII, 10.342) și un alt miliariu, găsit în aceeași localitate, cu titulatura corectată de cancelaria imperială : Balbinus figurează cu al doilea consulat. Noutățile portretistice aduse de aversul acestei monede în iconografia împăratului confirmă încă odată ineditul ei. Din punctul de vedere al execuției portretului, se aseamănă cu piesa mai înainte amintită, fiind probabil opera aceluiași artist gravor. Pl.II.

GORDIANUS PIUS (238-244)

28. Av. IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG - c.p.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat spre dr.
Rv. P M TR V COS II P P - c.p.e. Gordian, în picioare spre dr., cu globul în mîna st. întinsă și lancea înclinată, în dr.
AE. Sesterț 32 mm 23,22 g (1735/1029). Emis la Roma în 241. RIC nr.307 a ; Cohen nr.267.

PHILIPPUS I (244-249)

29. Av. IMP M IVL PHILIPPVS AVG - c.p.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat spre dr.
Rv. SAECVLARES AVG - c.p.e. Cerb alergînd spre dr.
AE. As 31 mm 15,05 g (1735/1039). Emis la Roma în 248. RIC nr. 160 b ; Cohen nr.184.

VALERIANUS (253-259)

30. Av. IMP C P LIC VALERIANVS AVG - c.p.e. Bustul său la-
ureat, drapat și cuișasat spre dr.
Rv. VICTORIA AVGG - c.p.e. Victoria în picioare spre st.,
ținând în dr. o coroană de lauri, în st. ramura de palm.
AV. Aureus 18 mm 2,25 g (I/48). Perforat. Emis la Roma
în 254 ? (cf. RIC, nr. 150, quinar AR.).

CONSTANTIUS II (323-361)

31. Av. FL IVL CONSTAN/TIVS PERP AVG - c.p.e. Bustul său dia-
demat, drapat și cuișasat spre dr.
Rv. GLORIA/REI/PVBLICAE, în exergă SMAN - c.p.e. Roma
șezînd pe tron, din față și Constantinopol, cu coroană
murală, șezînd de asemenea pe tron, din față, cu picio-
rul dr. pe o proră de corabie, ținînd fiecare câte o has-
tă și susținînd împreună un scut pe care e scris
VOT XX MVLT XXX pe patru rînduri.
AV. Solidus. 21 mm 4,39 g (I/48). Emis la Antiochia.
Cohen, nr.108.

VALENS (364-378)

32. Av. D N VALENS/ P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat, cu
rozete, drapat și cuișasat spre dr.
Rv. RESTITVTOR/ REIPVBLICAE, în exergă CONS & Împăratul
în picioare, din față, cu capul întors spre dr. și man-
tia pe umeri, ținînd în mîna dr. un labarum, în st. o
Victorie pe glob, cu coroană de lauri și ramură de palm.
AV. Solidus. 20 mm 4,38 g (I/48). Uzat ; cu toartă de
atîrnat. Emis la Constantinopol între 367-375. RIC,
nr.25 (b).

GRATIANUS

33. Av. D N GRATIA/NVS P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat,
cu rozete, drapat și cuișasat spre dr.

5

6

27

8

18

Monede romane imperiale: 5, Tiberius; 6, Claudius; 8, Nero;
18, medallion Antoninus Pius; 27, dinar Caelius Balbinus.

Rv. VICTOR/IA AVGG, în exergă TROBC - c.ș.e. Doi împărați șezînd, din față, ținînd împreună un glob : în spațele lor, Victoria, pe jumătate, întinzînd aripile; între ei, jos, o ramură de palm.

AV. Solidus. 20 mm 4,42 g (I/48). Emis la Treveri între 375-378. RIC, nr.39 (c).

VALENTINIANUS II (375-392)

34. D N VALENTINIANVS IVN P F AVG - c.ș.e. Bustul său laureat, drapat și cuirasat, spre dr.

Rv. VICTOR/IA AVGG, în exergă TROBC - c.ș.e. Același revers ca mai sus.

Av. Solidus. 20 mm 4,25 g (I/48). Perforat. Emis la Treveri între 375-378. RIC, nr.39 (e).

Imperiul roman de apus

VALENTINIANUS III (425-455)

35. Av. D N PLA VALENTI/NIANVS P F AVG - c.ș.e. Bustul său diademat, cu rozete, drapat și cuirasat, spre dr.

Rv. VICTORI/A AVGGG, în exergă COMOB, în câmp R/M - c.ș.e. Împăratul în picioare, din față, punînd piciorul dr. pe capul unui șarpe, cu chip uman, și ținînd în mîna dr. o cruce lungă, în st. o Victorie pe un glob.

AV. Solidus. 21 mm 4,28 g (I/48). Stricat. Emis la Roma. Cohen, nr.19.

Imperiul roman de răsărit

ZENO (474-491)

36. Av. DN ZENO / PERP AVG - c.ș.e. Bustul său din față, în costum militar, cu cască, ținînd lancea pe umărul dr., iar în st., scutul cu reprezentarea unui călăreț doborînd un dușman.

Rv. VICTORI/A AVGGGI, în exergă CONOB - c.ș.e. Victoria în picioare spre st., ținând o cruce lungă. În câmpul dr., o stea cu opt raze.

AV. Solidus. 21 mm 4,08 g (1632). Cf. Ratto, nr.282 (cu H la finele legendei de pe revers).

Tezaurul de monede romane de la Turda

Tezaurul compus din 211 dinari și antoninieni a fost descoperit în anul 1932 de către Dr.Coriolan Bucur din București, la Turda, pe platoul de deasupra orașului, în apropierea castrului roman. Depozitul a fost găsit pe la mijlocul platoului, mergând spre Cheile Turzii. La suprafața solului, au apărut inițial câteva monede ; descoperitorul săpînd pînă la adîncimea de 0,50 m a recoltat și restul pieselor, fără urme ceramice. După mai bine de treizeci de ani de la descoperire, tezaurul a intrat în colecțiile Cabinetului numismatic (nr.inv. I/72).

SEPTIMIUS SEVERUS (193-211)

37. Av. L IIII - Capul laureat al împăratului spre dr.

Rv. SECVRTAS/ Securitas șezînd pe tron spre st. ținînd în mînă globul.

AR. Dinar. 17 mm 2,95 g (I/72/17). Emis la Roma între 194-195. RIE, nr.56. Cohen, nr.646.

38. Av. L SEPT SEV PERT AVG IMP VII - Capul său laureat spre dr.

Rv. P M TR P III COS II P P - Marte în mers spre dr. cu trofeu pe umăr și sulita ținută oblic.

AR. Dinar 17 mm 2,48 g (1/72/18). Emis la Roma între 195-196. RIC nr.67 ; Cohen, nr. 397.

39 - Av. L SEPT SEV PERT AVG IMP VIII - Capul său laureat spre dr.

Rv. P M TR P IIII COS II P P - c.p.e. Victoria în mers spre st., cu ramură de palm și coroană în mîna dr. ridi - cată.

AR. Dinari. 18 mm 3,22 g (I/72/8) ; 18 mm 3,52 g (I/72 /7). Emiși la Roma între 196-197 ; RIC, nr.86. Cohen, nr. 418, 419.

41. Av. L SEPT SEV PERT AVG IMP VIIII - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. HERCVLI DEFENS - c.p.e. Hercule gol, în picioare spre dr., cu măciuca și arcul întins.

AR. Dinar. 18 mm 2,56 g (I/72/15). Emis la Roma în 197 RIC, nr.97, Cohen, nr. 211, 212.

42. Av. Ca mai sus, dar legenda ștearsă.

Rv. P M TR P V COS II P P . Fortuna în picioare spre st., ținînd cîrma pe glob și cornul abundenței.

AR. Dinar. 17 mm 3,03 g (I/72/9). Emis ca mai sus.

RIC, nr. 104. Cohen, nr. 442.

43. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Genius în picioare, din față, cu capul întors spre st., sacrificînd cu patera deasupra unui altar și ținînd în mîna st. două spice.

AR. Dinar. 17 mm 3,56 g (I/72/10). Ca mai sus, RIC, nr. 105. Cohen, nr.437.

44. Av. L SEPT SEV PERT AVG IMP X - Capul său laureat spre dr.

Rv. ANNONAE AVGG - c.p.e. Annona în picioare spre st., cu piciorul st. pe prora corăbiei, în mîna dr. două spice, iar în st. cornul abundenței.

AR. Dinar. 17 mm 2,76 g (I/72/16). Emis la Roma între 197-198. RIC, nr.107. Cohen, nr.37.

45. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P VI COS II P P - c.p.e. Sol în picioare spre st., cu mîna dr. ridicată și biciul în st.

AR. Dinar 18 mm 4,00 g (I/72/13). Emis ca mai sus. RIC nr.117. Cohen, nr.449.

- 46- Av. Ca mai sus.
47. Rv. PACI AETERNAE - Pacea sezind pe tron spre st. , ținând în mîna dr. ridicată ramura, iar în st. sceptrul transversal.
AR. Dinarî. 17 mm 2,35 g (1/72/6); 16 mm 3,40 g(1/72/4).
Emiși ca mai sus. RIC, nr.118, Cohen, nr. 357.
48. Av. L SEPT SEV AVG IMP XI PART MAX - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. AEQVITATI AVGG - c.p.e. Aequitas în picioare spre st. ținînd în mîini balanța și cornul abundenței.
AR. Dinar 19 mm 3,82 g. (1/72/14). Emis la Roma între 198-200. RIC, nr.122 d.
49. Av. Ca mai sus.
Rv. VICT PAR/T/HICAE - c.p.e. Victoria în mers spre st. purtînd trofeu și coroană. La picioare spre st. un captiv ingenunchiat.
AR. Dinar 17 mm 3,20 g (1/72/12). Emis ca mai sus. RIC, nr.142. Cohen, nr.741.
50. Av. SEVERVS PIVS AVG - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. P M TR P XIII COS III P P - c.p.e. Annona în picioare spre st. cu spice și cornul abundenței. La picioare în st. modius.
AR. Dinar. 19 mm 3,04 g (1/72/3). Emis în 206, RIC, nr. 200. Cohen, nr.476.
51. Av. IMP CAE L SEP SEV PERT AVG COS II - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. LIBER(.) / AVG - c.p.e. Liberalitas în picioare spre st. ținînd în mîină abacus și cornul abundenței.
AR. Dinar 18 mm 2,80 g (1/72/2). Emis la Emessa între 194-195. RIC, nr.398, 399 Cohen, nr.282.
52. Av. Ca mai sus.
Rv. MONET / AVG - c.p.e. Moneta în picioare spre st. ținînd balanța și cornul abundenței.

AR. Dinar 19 mm 4,90 g (I/72/11). Emis ca mai sus. RIC, nr. 411 a ; Cohen nr. 330.

53. Av. Ca mai sus.

Rv. PIETAT / AVG - c.p.e. Severus cu vâl, în picioare spre st., sacrificînd deasupra unui trepid.

AR. Dinar 18 mm 2,81 g (I/72/1). Emis ca mai sus. RIC nr. 413. Cohen, nr.376.

54. Av. Ca mai sus.

Rv. VICT / AVG - c.p.e. Victoria în mers spre st. , cu coroană și palm.

AR. Dinar 17 mm 3,35 g (I/72/19). Emis ca mai sus. RIC nr.424. Cohen, nr.675.

55. Av. L SEPT SEV PERT AVG IMP - c.p.e. Capul său laureat spre dr.

Rv. FORT R/E/DVX - c.p.e. Fortuna în picioare spre st. , ținînd în mîna cîrma și cornul abundenței.

AR. Dinar. 20 mm 2,90 g (I/72/5). Emis la Laodiceia între I93-194. RIC, nr.440. Cohen, nr.161.

SEVERUS ALEXANDER (222-235)

56- Av. IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG - c.p.e. Bustul său
57. drapat și laureat spre dr.

Rv. P M TR P COS P P - c.p.e. Jupiter în picioare spre st. ținînd în mîni sceptrul și fulgerul.

AR. Dinari 20 mm 2,83 g (I/72/45); 20 mm 3,15 g (I/72/23). Emisi la Roma în 222.RIC, nr.5. Cohen,nr.204.

58. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Marte în picioare spre st. ținînd în mîna dr. ramura de măslin, iar în st. lancea întoarsă în jos.

AR. Dinar 20 mm 2,85 g (I/72/31). Emis ca mai sus. RIC, nr.7. Cohen, nr.207.

- 59- Av. Ca mai sus.
60. Rv. Ca mai sus. Fortuna, în picioare spre st., ținând în mâini cirna pe glob și cornul abundenței.
AR. Dinari 20 mm 3,00 g (I/72/55) ; 18 mm 3,10 g (I/72/21). Emiși ca mai sus. RIC, nr.9. Cohen, nr.223.
61. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. Libertas, în picioare spre st., ținând în mîna dr. pileus și cornul abundenței în st.
AR. Dinar 19 mm 3,52 g (I/72/58). Emis ca mai sus.
RIC, nr.11. Cohen, nr.215, 216.
62. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. Salus șezînd pe tron spre st., hrănind cu patera șarpele încolăcit în jurul unui altar.
AR. Dinar 19 mm 3,25 g (I/72/20). Emis ca mai sus.
RIC, nr.14. Cohen, nr.218.
- 63- Av. Ca mai sus.
64. Rv. P M TR P COS II P P - c.p.e. Jupiter ca la nr.56-57.
AR. Dinari 19 mm 2,83 g (I/72/13) ; 20 mm 3,40 g (I/72/32). Emiși la Roma în 223. RIC, nr.19. Cohen, nr. 229.
- 65- Av. Ca mai sus.
68. Rv. Ca mai sus. Marte, ca la nr.58.
AR. Dinari 20 mm 2,67 g (I/72/95) ; 20 mm 2,90 g (I/72/54) ; 20 mm 2,92 g (I/72/35); 19 mm 3,20 g (I/72/29). Emiși ca mai sus. RIC, nr.23-24. Cohen, nr.231-232.
- 69- Av. Ca mai sus.
71. Rv. Ca mai sus. Fortuna ca la nr.59-60.
AR. Dinari 20 mm 2,55 g (I/72/60) ; 20 mm 2,84 g (I/72/33) ; 19 mm 3,60 g (I/72/25). Emiși ca mai sus.
RIC, nr.27, Cohen, nr.237.
- 72- Av. Ca mai sus.
76. Rv. Ca mai sus. Salus ca la nr.62.

AR. Dinarî. 20 mm 2,62 g (I/72/26) ; 19 mm 2,90 g (I/72/88) ; 20 mm 3,05 g (I/72/63) ; 18 mm 3,30 g (I/72/87) ; 20 mm 3,32 g (I/72/51). Emisi ca mai sus.
RIC, nr. 32. Cohen, nr.239.

77. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P III COS P P - c.p.e. Jupiter ca la nr.56-57.
AR. Dinar 19 mm 3,22 g (I/72/43). Emis la Roma în 224.
RIC, nr.35. Cohen, nr.249.

78- Av. Ca mai sus.

80. Rv. Ca mai sus. Marte, ca la nr.58.

AR. Dinarî 20 mm 2,67 g (I/72/39) ; 19 mm 3,05 g (I/72/50) ; 20 mm 3,30 g (I/72/89). Emisi ca mai sus.
RIC, nr.37. Cohen, nr.251.

81. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Salus ca la nr. 62.

AR. Dinar 19 mm 3,27 g (I/72/41). Emis ca mai sus, RIC, nr. 42. Cohen, nr.255.

82. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P V COS II P P - c.p.e. Marte, mergînd spre dr. cu trofeul pe umăr și sulița ținută oblic în mîna dr.

AR. Dinar 19 mm 2,98 g (I/72/91). Emis la Roma în 226.
RIC, nr.53. Cohen, nr. 281.

83. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Împăratul, în picioare spre st., sacrificînd cu patera deasupra unui altar aprins.

AR. Dinar 19 mm 2,80 g (I/72/93). Emis ca mai sus.
RIC, nr.55. Cohen, nr. 289.

84. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P VI COS II P P - c.p.e. Marte, mergînd, ca la nr.82.

AR. Dinar 18 mm 2,50 g (I/72/69). Emis la Roma în 227.
RIC, nr. 61. Cohen, nr. 305.

85- Av. Ca mai sus.

86. Rv. Ca mai sus. Aequitas în picioare spre st., ținând în
mîna dr. balanța, iar în st. cornul abundenței.

AR. Dinari 19 mm 2,58 g (I/72/67); 19 mm 2,97 g
(I/72/75). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 64. Cohen, nr. 312.

87- Av. Ca mai sus.

88. Rv. Ca mai sus. Impăratul sacrificînd, ca la nr. 83.

AR. Dinari 20 mm 2,54 g (I/72/49) ; 21 mm 3,34 g
(I/72/80). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 70. Cohen, nr.
325.

89. Av. Ca mai sus.

Rv. P M T R P VII COS II P P - c.p.e. Marte, în picioa-
re spre dr., ținând lancea în mîna dr. și sprijinindu-se
cu st. pe scut.

AR. Dinar 20 mm 3,20 g (I/72/81). Emis la Roma în 228.
RIC, nr. 74. Cohen, nr. 336.

90. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Aequitas ca la nr. 85-86.

AR. Dinar 19 mm 3,10 g (I/72/96). Emis ca mai sus.
RIC, nr. 78. Cohen, nr. 346.

91. Av. IMP SEV ALEXAND AVG - c.p.e. Capul său laureat
spre dr.

Rv. Ca mai sus. Romulus mergînd spre dr. și purtînd pe
umăr trofeu, iar în mîna dr. o lance ținută oblic.

AR. Dinar 19 mm 2,90 g (I/72/92). Emis ca mai sus. RIC,
nr. 85. Cohen, nr. 351.

92. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P VIII COS III P P - c.p.e. Libertas ca la
nr. 61.

AR. Dinar 19 mm 2,35 g (I/72/99). Emis la Roma în 229.
RIC, nr. 95. Cohen, nr. 371.

93. Av. IMP ALEXANDER PIVS AVG - c.p.e. Bustul său laureat
și drapat spre dr.

Rv. P M TR P XI COS III P P - c.p.e. Sol în picioare
spre st., cu mîna dr. ridicată și globul în mîna st.

AR. Dinar 19 mm 2,75 g (I/72/100). Emis la Roma la 232.
RIC, nr.112. Cohen, nr.427.

94. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. Sol în mers spre st., cu mîna dr. ridi-
cată și biciul în st.

AR. Dinar 20 mm 3,57 g (I/72/38). Emis ca mai sus. RIC,
nr.114. Cohen, nr. 434.

95. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P XII COS III P P - c.p.e. Sol ca la nr.94.

AR. Dinar 21 mm 2,50 g (I/72/84). Emis la Roma în 233.
RIC, nr.120. Cohen, nr.440.

96. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P XIII COS III P P - c.p.e. Sol ca la nr.94.

AR. Dinar 20 mm 2,38 g. (I/72/78/. Emis la Roma în 234.
RIC, nr.123. Cohen, nr. 448.

- 97- Av. IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG - c.p.e. Bustul său
98. laureat și drapat spre dr.

Rv. AEQVITAS AVG - c.p.e. Aequitas ca la nr.85-86

AR. Dinari 20 mm 2,74 g (I/72/48) ; 19 mm 3,15 g
(I/72/98). Emiși la Roma între 233-235. RIC, nr. 127.
Cohen, nr.9.

- 99- Av. Ca mai sus.

101. Rv. ANNONA AVG - c.p.e. Annona ca la nr.50.

AR. Dinari 19 mm 2,40 g (I/72/101) ; 18 mm 2,55 g
(I/72/68) ; 19 mm 2,78 g (I/72/79). Emiși ca mai sus.
RIC, nr. 133. Cohen, nr. 23.

102. Av. Ca mai sus.
Rv. IOVI VITORI - c.p.e. Jupiter șezînd spre st., ținînd în mîna dr. Victoria, iar în st. lancea.
AR. Dinar 20 mm 2,70 g (I/72/72). Emis ca mai sus RIC, nr.144. Cohen, nr.95.
- 103- Av. Ca mai sus.
104. Rv. LIBERTAS AVG - c.p.e. Libertas ca la nr.61.
AR. Dinari 19 mm 3,00 g (I/72/57) ; 19 mm 3,45 g (I/72/61). Emiși ca mai sus. RIC, nr.156. Cohen,nr.152.
105. Av. Ca mai sus.
Rv. MARTI PACIFERO - c.p.e. Marte, ca la nr. 58.
AR. Dinar 19 mm 2,68 g (I/72/36). Emis ca mai sus.RIC, nr. 160. Cohen, nr. 173.
106. Av-Ca mai sus.
Rv. PAX AETERNA AVG - c.p.e. Pacea, în picioare spre sr., ținînd în mîna dr. ramura, iar în st. sceptrul.
AR. Dinar 20 mm 3,27 g (I/72/94). Emis ca mai sus. RIC, nr.165. Cohen, nr.183.
- 107- Av. Ca mai sus.
108. Rv. PAX AVG - c.p.e. Pacea în mers spre st., ținînd în mîna dr. ramura, iar în st. sceptrul scurt.
AR. Dinari 21 mm. 2,28 g (I/72/83); 20 mm 2,78 g (I/72/85). Emiși ca mai sus. RIC, nr.168. Cohen,nr.187.
109. Av. Ca mai sus.
Rv. PROVIDENTIA AVG - c.p.e. Providenția, în picioare spre st.,cu nuia și sceptrul în mîna st. La picioare în st. un glob.
AR. Dinar 19 mm 2,57 g (I/72/42). Emis ca mai sus. RIC, nr.173. Cohen, nr. 498.
110. Av. Ca mai sus.
Rv. SALVS PUBLICA - c.p.e. Salus ca la nr.62.

AR. Dinar 20 mm 3,27 g (I/72/37). Rmis ca mai sus. RIC, nr.178. Cohen, nr. 532.

111- Av. Ca mai sus

112. Rv. VICTORIA AVG - c.p.e. Victoria ca la nr. 54.

AR. Dinari 20 mm 2,62 g (I/72/44) ; 20 mm 3,10 g (I/72/70). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 180. Cohen, nr.563-564.

113. Av. Ca mai sus.

Rv. VIRTUS AVG - c.p.e. Virtus. în picioare spre dr.cu lancea întoarsă în jos în mîna dr., iar cu st. sprijinită de scut, în față.

AR. Dinar 19 mm 2,90 g (I/72/28). Emis ca mai sus. RIC, nr.182. Cohen, nr. 578, 576.

114. Av. Ca mai sus.

Rv. ABUNDANTIA AVG - c.p.e. Abundentia. în picioare spre dr., vărsînd cornul abundenței.

AR. Dinar 19 mm 3,00 g (I/72/56). Emisiune care nu figurează în RIC, după factură pare a fi Antiochia. Nu figurează de asemenea, nici în Cohen. Reversul este identic pieselor următoare.

115- Av. IMP SEV ALEXAND AVG - c.p.e. Capul său laureat spre
116. dr.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinari 18 mm 3,20 g (I/72/90) ; 19 3,25 g (I/72/74). Emiși la Roma între 228-231. RIC, nr. 184. Cohen, nr.1.

117. Av. Ca mai sus.

Rv. AEQVITAS AVG - c.p.e. Aequitas ca la nr. 85-86.

AR. Dinar 19 mm 3,10 g (I/72/47). Emis ca mai sus. RIC, nr.195. Cohen, nr. 13.

118- Av. Ca mai sus.

119. Rv. ANNO/NA AVG - c.p.e. Annona în picioare spre dr.,

ținând în mîna dr. cîrma sprijinită pe glob, iar în st. modius. Piciorul st. e pus pe prora unei corăbii.

AR. Dinari 20 mm 3,00 g (I/72/46) ; 20 mm 3,16 g (I/72/73). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 190. Cohen, nr. 32.

120- Av. Ca mai sus.

121. Rv. FIDES MILITVM - c.p.e. Fides, sezînd spre st. cu cîte un steag de legiune în fiecare mînă.

AR. Dinari 21 mm 2,82 g (I/72/65) ; 20 mm 3,17 g (I/72/40). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 193. Cohen nr. 51.

122. Av. Ca mai sus.

Rv. PERPETVI/TATI AVG - c.p.e. Securitas, în picioare spre st., cu globul în mîna dr., iar în st. cu scepstrul oblic, sprijinită de o coloană.

AR. Dinar 19 mm 2,40 g (I/72/77). Emis ca mai sus. RIC, nr. 208. Cohen, nr. 191.

123- Av. Ca mai sus.

126 Rv. VICTORIA AVG - c.p.e. Victoria, în mers spre dr. cu palm și cunună în mînă.

AR. Dinari 22 mm 2,50 g (I/72/34) ; 20 mm 2,67 g (I/72/53) ; 19 mm 3,35 g (I/72/27) ; 19 mm 3,65 g (I/72/24). Emiși poate la Antiochia între 228-231. RIC, nr. 215. Cohen, nr. 560.

127. Av. Ca mai sus.

Rv. VICTORIA AVGVSTI - c.p.e. Victoria, stînd spre dr. cu piciorul pe un coif și scriind pe scut VOT X.

AR. Dinar 19 mm 3,05 g (I/72/97). Emis la Roma între 228-231. RIC, nr. 218. Cohen, nr. 566.

128. Av. Ca mai sus.

Rv. VIRTVS AVG - c.p.e. Virtus, în picioare spre st., ținînd în mîna dr. Victoria, iar cu st. sprijinindu-se de scut. Lancea rezemată de brațul st.

AR. Dinar 20 mm 2,93 g (I/72/76). Emis ca mai sus. RIC, nr. 220. Cohen, nr. 579.

129. Av. Ca mai sus.
Rv. VIRTUS AVG - c.p.e. Virtus șezînd spre st. pe armură, ținînd în mîini ramura și sceptrul.
AR. Dinar 19 mm 2,22 g (I/72/71). Emis ca mai sus. RIC, nr. 221. Cohen, nr. 580.
130. Av. Ca mai sus.
Rv. VIRTUS AVG - c.p.e. Împăratul în ținută militară mergînd spre dr. și purtînd pe umăr trofeu, iar în mînă, lancea.
AR. Dinar 19 mm 2,03 g (I/72/86). Emis ca mai sus. RIC, nr. 225. Cohen, nr. 585.
131. Av. Ca mai sus.
Rv. VIRTUS AVG - c.p.e. Împăratul în ținută militară în picioare spre st., cu piciorul pe coif și ținînd în mîini globul și lancea cu vîrfurile în jos.
AR. Dinar 19 mm 3,00 (I/72/82). Emis ca mai sus. RIC, nr. 226. Cohen, nr. 586.
132. Av. IMP ALEXANDER PIVS AVG - c.p.e. Capul său laureat spre dr.
Rv. PROVIDENTIA AVG - c.p.e. Annona în picioare spre st. cu două spice și cornul abundenței, în mîini, iar la picioare în st. modius.
AR. Dinar 20 mm 1,61 g (I/72/30). Emis la Roma între 231-235. RIC, nr. 250. Cohen, nr. 501.
- 133- Av. Ca mai sus. Bustul drapat și laureat spre dr.
134. Rv. SPES PVBLICA - c.p.e. Spes, în mers spre st., ținînd în mînă o floare și ridicîndu-și veșmîntul.
AR. Dinari 21 mm 2,55 g (I/72/64) ; 20 mm 3,05 g (I/72/22). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 254. Cohen, nr. 543, 546.
135. Av. Ca mai sus. Capul său laureat spre dr.
Rv. VICTORIA AVG - c.p.e. Victoria în picioare spre st., cu ramura de palm și scutul sprijinit pe un capîtv așezat la picioare în st.

AR. Dinar 20 mm 3,47 g (I/72/66). Emis ca mai sus. RIC, nr.257. Cohen, nr. 558.

136. Av. IMP C M AVR SEV ALEXAND AVG - c.p.e. Bustul său laureat și drapat spre dr.

Rv. DEORVM - c.p.e. Providentia, în picioare spre st., ținând în mîna dr. o vergea deasupra unui glob, iar în st. sceptrul.

AR. Dinar 19 mm 3,10 g (I/72/59). Emis la Antiochia. RIC, nr.294. Cohen, nr.495.

137. Av. Ca mai sus.

Rv. SALVS PVBLICA - c.p.e. Salus, șezînd spre st. și hrînind șarpele încolăcit în jurul unui altar.

AR. Dinar 19 mm 3,45 g (I/72/62). Emis ca mai sus. RIC, nr.298. Cohen, nr.535.

GORDIANUS PIUS (238-244)

138- Av. IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG - c.p.e. Bustul său
139. drapat și radiat spre dr.

Rv. FIDES MILITVM - c.p.e. Fides, în picioare, din față, cu capul spre st. ținînd în mîna dr. steagul unei legiuni, iar în st. un sceptru transversal.

AR. Antoninieni 22 mm 3,82 g (I/72/167) ; 21 mm 4,85 g (I/72/176). Emiși la Roma între 238-239. RIC, nr. 1. Cohen, nr.86.

140- Av. Ca mai sus.

143. Rv. PAX AVGVSTI - c.p.e. Pacea, în picioare din față, cu capul spre st., ținînd în mîna dr. ridicată ramura, iar în st. un sceptru transversal.

AR. Antoninieni 23 mm 4,20 g (I/72/172) ; 23 mm 4,77 g (I/72/123) 23 mm 4,80 g (I/72/137) ; 23 mm 5,07 g (I/72/108). Emiși ca mai sus. RIC, nr.3. Cohen, nr.173.

144. Av. Ca mai sus.

Rv. PROVIDENTIA AVG c.p.e. Providentia, în picioare, din față, cu capul întors spre st., ținînd în mîna dr. glo-

bul, iar în st. sceptrul transversal.

AR. Antoninian 23 mm 3,98 g (I/72/1961). Emis ca mai
sue. RIC, nr.4. Cohen, nr. 302.

145- Av. Ca mai sus.

147. Rv. VICTORIA AVG - c.p.e. Victoria, mergînd epre st. cu
coroană și ramură de palm.

AR. Antoninian 23 mm 3,65 g (I/72/180); 22 mm 4,70 g
(I/72/113); 23 mm 5,45 (I/72/147/. Emisi ca mai sus.
RIC, nr.5. Cohen nr. 357.

148- Av. Ca mai sus.

149 Rv. VIRTUS AVG - c.p.e. Virtus, în ținută militară, în
picioare, din față, cu capul întors spre st. eprijin-
du-se cu dreapta pe scut, iar în st. ținînd o lance
întoarsă cu vârful în jos.

AR. Antoninieni 24 mm 4,50 g (I/72/184) 21 mm 4,85 g
(I/72/I48). Emisi ca mai sus. RIC, nr.6. Cohen, nr.381.

150- Av. Ca mai sus.

152. Rv. AEQUITAS AVG - c.p.e. Aequitas, în picioare, din
față, cu capul spre st., ținînd balanța și cornul abun-
denței.

AR. Antoninieni. 22 mm 3,70 g (I/72/209); 22 ma 4,10 g
(I/72/155), 23 mm 4,75 g (I/72/159). Emisi la Roma în
240. RIC, nr.34. Cohen, nr.17.

153. Av. Ca mai sus.

Rv. LIBERALITAS AVG II - c.p.e. Liberalitas, în picioa-
re, din față, cu capul spre st. ținînd în mîini abacus
și cornul abundenței.

AR. Antoninian 24 mm 4,43 g (I/72/130). Emis ca mai sus.
RIC, nr.36. Cohen 130.

154. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P II COS P P - c.p.e. Gordian, în togă, aco-
perit cu vâl, sacrificînd spre st. cu patera, deasupra
unui trepid. În mîna dr. ține o vergea.

AR. Antoninian 24 mm 4,67 g (I/72/141). Emis ca mai
sue. RIC, nr.37. Cohen, nr.130.

155. Av. IMP CAES GORDIANVS PIVS AVG - c.p.e. Bustul său radiat și drapat spre dr.
Rv. AEQVITAS AVG - c.p.e. Aequitas ca la nr. 150-152.
AR. Antoninian 24 mm 4,50 g (I/72/186). Emis la Roma în 240. RIC, nr.51, Cohen, nr.22.
- 156- Av. Ca mai sus.
157. Rv. LIBERALITAS AVG II - c.p.e. Liberalitas, ca la nr.153.
AR. Antoninieni 22 mm 4,40 g (I/72/109); 22 mm 4,82 g (I/72/168). Emiși ca mai sus. RIC, nr.53. Cohen, nr.133.
158. Av. Ca mai sus.
Rv. ROMAE AETERNAE - c.p.e. Roma cu coif, în ținută militară, șezînd pe scut spre st.,cu o Victorie în mîna dr. întinsă.
AR. Antoninieni 20 mm 5,15 g (I/72/152). Emis ca mai sus RIC, nr.55. Cohen, nr.313.
159. Av. IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG - c.p.e. Bustul său radiat și drapat spre dr.
Rv. AEQVITAS AVG - c.p.e. Aequitas ca la nr.150-152.
AR. Antoninieni 22 mm 4,37 g (I/72/117). Emis ca mai sus. RIC, nr.63. Cohen, nr.25.
- 160- Av. Ca mai sus.
161. Rv. CONCORDIA MILIT - c.p.e. Concordia șezînd pe tron spre st.,avînd în mînă patera și dublul corn al abundenței.
AR. Antoninieni 22 mm 4,80 g (I/72/170) ; 22 mm 4,92 g (I/72/115). Emiși ca mai sus. RIC, nr.65. Cohen,nr.62.
162. Av. Ca mai sus.
Rv. P M TR P II COS P P - c.p.e. Gordian spre st.,sacrificînd deasupra unui altar aprins ; în mîna st. ține o nuia.

AR. Antoninieni 22 mm 5,52 g (I/72/177). Emis ca mai sus.
RIC, nr.68. Cohen, nr. 216.

163- Av. Ca mai sus.

164. Rv. P M TR P III COS P P - c.p.e. Ca mai sus.

AR. Antoninieni 25 mm 4,32 g (I/72/126) ; 24 mm 5,17 g
(I/72/204). Emiși ca mai sus. RIC, nr.69. Cohen nr.226.

165. Av. Ca mai sus.

Rv. ROMAE AETERNAE - c.p.e. Ca la nr.158.

AR. Antoninian 22 mm 3,90 g (I/72/114). Emis ca mai sus.
RIC, nr.70. Cohen, nr.314.

166- Av. Ca mai sus.

172. Rv. AETERNITATI AVG - c.p.e. Sol în picioare, din față,
cu capul întors spre st., ridicînd mîna dr. și ținînd
globul în st.

AR. Antoninieni 23 mm 3,85 g (I/72/188) ; 23 mm 4,05 g
(I/72/188) ; 24 mm 4,30 g (I/72/142); 22 mm 4,40 g
(I/72/124) ; 23 mm 4,45 g (I/72/166); 23 mm 4,81 g
(I/72/132) ; 23 mm 4,95 g (I/72/174). Emiși la Roma între
241-243. RIC, nr.83. Cohen, nr. 41.

173- Av. Ca mai sus.

180. Rv. IOVI STATORI - c.p.e. Jupiter, în picioare, din față,
cu capul întors spre dr., ținînd în mîna dr. un sceptru
lung, iar în st., fulgerul.

AR. Antoninieni 23 mm 3,17 g (I/72/163) ; 22 mm 3,45 g
(I/72/208) ; 23 mm 3,60 g (I/72/190) ; 21 mm 3,80 g
(I/72/201) ; 24 mm 4,10 g (I/72/153) ; 25 mm 4,37 g
(I/72/133) ; 23 mm 4,62 g (I/72/131) ; 22 mm 5,35 g
(I/72/199) . Emiși ca mai sus. RIC, nr.84. Cohen, nr.109.

181. Av. Ca mai sus.

Rv. IOVIS STATOR - c.p.e. Ca mai sus.

AR. Antoninian. 22 mm 4,40 g (I/72/182). Emis ca mai
sus. RIC, nr.85. Cohen, nr.115.

182- Av. Ca mai sus.

187. Rv. LAETITIA AVG N - c.p.e. Laetitia. în picioare spre et., ținând în mîna dr. coroana, iar în st. ancora.
AR. Antoninieni 20 mm 4,08 g (I/72/154) ; 23 mm 4,50 g (I/72/181) ; 22 mm 4,65 g (I/72/192) ; 23 mm 4,90 g (I/72/197) ; 22 mm 4,98 g (I/72/443) ; 23 mm 5,24 g (I/72/110). Emiși oa mai sus. RIC, nr.86. Cohen, nr.121.

188- Av. Ca mai sus.

189. Rv. P M TR P IIII COS II P P - c.p.e. Apollo șezînd spre st., sprijinindu-se cu cotul et. pe lîră, iar cu mîna dr. ținînd o ramură.
AR. Antoninieni. 21 mm 3,38 g (I/72/111) ; 22 mm 3,67 g (I/72/162). Emiși ca mai sus. RIC, nr.88. Cohen, nr.250.

190- Av. Ca mai sus.

193. Rv. P M TR P V COS II P P Ca mai sus.
AR. Antoninieni 23 mm 4,22 g (I/72/140) ; 22 mm 4,65 g (I/72/173) ; 22 mm 4,65 g (I/72/175) ; 21 mm 5,10 g (I/72/178). Emiși oa mai sus. RIC, nr.89. Cohen nr.261.

194- Av. Ca mai sus.

196. Rv. P M TR P IIII COS II P P - c.p.e. Gordian, în ținută militară, mergînd spre dr. cu globul în mîna st. și sceptrul înclinat în dr.
AR. Antoninieni. 23 mm 3,79 g (I/72/138) ; 23 mm 3,82 g (I/72/120) ; 23 mm 4,50 g (I/72/165). Emiși ca mai sus. RIC, nr.92. Cohen, nr. 253.

197. Av. Ca mai sus.

Rv. P M TR P VI COS II P P - c.p.e. Ca mai sus.
AR. Antoninian. 24 mm 4,70 g (I/72/196). Emis ca mai sus. RIC, nr.94. Cohen, nr.276.

198- Av. Ca mai sus.

205. Rv. VIRTUTII AVG - c.p.e. Hercules gol, în picioare

spre dr., rezămîndu-se de măciuca sprijinită pe o stîncă.

AR. Antoninien. 25 mm 3,57 g (I/72/121); 22 mm 3,65 g (I/72/151) ; 22 mai 3,75 g (I/72/211) ; 23 mm 4,00 g (I/72/129) ; 22 mm 4,12 g (I/72/207) ; 24 mm 4,46 g (I/72/210) ; 23 mm 4,60 g (I/72/127) ; 22 mm 4,63 g (I/72/161). Emisi ca mai sus. RIC, nr.15. Cohen, nr.404.

206. Av. Ca mai sus. Bustul său laureat și drapat spre dr.
Rv. AETERNITATI AVG - c.p.e. Ca la nr. 166-172.
AR. Dinar 21 mm 2,95 g (I/72/102). Emis ca mai sus.
RIC, nr.111, Cohen, nr. 39.

207. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca la nr.181.
AR. Dinar. 21 mm 3,15 g (I/72/104). Emis ca mai sus.
RIC, nr.112. Cohen, nr.113.

208. Av. Ca mai sus.
Rv. DIANA LVCIFERA - c.p.e. Diana, în picioare spre dr. ținînd în mîini o torță aprinsă.
AR. Dinar. 20 mm 2,90 g (I/72/103). Emis la Roma în vara lui 241. RIC, nr.127. Cohen, nr.69.

209. Av. Ca mai sus.
Rv. SALVS AVGVSTI - c.p.e. Salus în picioare spre dr., hrănind șarpele pe care-l ține în mînă.
AR. Dinar. 21 mm 2,85 g (I/72/106). Emis ca mai sus.
RIC, nr.129 A. Cohen, nr. 325.

210. Av. Ca mai sus.
Rv. SECVRTAS PVBLICA - c.p.e. Securitas. șezînd spre st., ținînd în mîna dr. un sceptru scurt, iar cu st. își sprijină capul de spătarul tronului.
AR. Dinar. 20 mm 3,10 g (I/72/105). Emis ca mai sus.
RIC, nr.130. Cohen, nr. 340.

- 211- Av. Ca mai sus. Bustul său radiat și drapat spre dr.
212. Rv. FELICIT TEMP - c.p.e. Felicitas, în picioare spre st., ținând în mîna dr. un caduceu lung, iar în st. cornul abundenței.
AR. Antoninieni. 23 mm 4,36 g (I/72/144); 23 mm 4,60 g (I/72/183). Emiși între 242-243. RIC, nr.140. Cohen, nr.71.
- 213- Av. Ca mai sus.
214. Rv. FELICITAS TEMPORVM - c.p.e. Ca mai sus.
AR. Antoninieni. 22 mm 4,13 g (I/72/205) ; 23 mm 4,32 g (I/72/116). Emiși ca mai sus. RIC, nr.142. Cohen, nr.81.
215. Av. Ca mai sus.
Rv. FORT REDVX - c.p.e. Fortuna, șezînd spre st., ținînd cîrma și cornul abundenței. Sub scaun roată.
AR. Antoninian. 23 mm 4,45 g (I/72/160). Emis ca mai sus. RIC, nr.143. Cohen, nr.97.
- 216- Av. Ca mai sus.
218. Rv. FORTVNA REDVX - c.p.e. Ca mai sus.
AR. Antoninieni 23 mm 4,20 g (I/72/169) ; 22 mm 4,85 g (I/72/187) ; 23 mm 5,00 g (I/72/198). Emiși ca mai sus. RIC, nr.144. Cohen nr.98.
- 219- Av. Ca mai sus.
222. Rv. MARS PROPVG - c.p.e. Marte în mers spre dr., ținînd scutul și transversal o suliță.
AR. Antoninieni. 24 mm 4,07 g (I/72/200) ; 23 mm 4,30 g (I/72/206) ; 23 mm 4,57 g (I/72/119) ; 23 mm 4,70 g (I/72/179) . Emiși ca mai sus. RIC, nr.145. Cohen, nr.155.
223. Av. Ca mai sus.
Rv. MARTEM PROPVGNA TOREM - c.p.e. Ca mai sus.
AR. Antoninian. 23 mm 3,90 g (I/72/193). Emis ca mai sus. RIC, nr.147. Cohen, nr. 160.

224- Av. Ca mai sus.

226. Rv. PROVID AVG - c.p.e. Providentia, în picioare, spre st., ținând o nuia asupra unui glob, iar în mîna st. sceptrul.

AR. Antoninieni. 23 mm 4,25 g (I/72/139) ; 22 mm 4,83 g (I/72/136) ; 22 mm 5,22 g (I/72/122). Emiși ca mai sus. RIC, nr.148. Cohen, nr.296.

227. Av. Ca mai sus.

Rv. SECVRIT PERP - c.p.e. Securitas, în picioare spre st. ținînd în mîna dr. sceptrul, iar cu st. sprijinindu-se de o coloană.

AR. Antoninian 23 mm 4,50 g. (I/72/156). Emis ca mai sus. RIC, nr.151. Cohen, nr. 327.

228- Av. Ca mai sus.

230. Rv. SECVRITAS PERPETVA - c.p.e. Ca mai sus.

AR. Antoninieni. 22 mm 4,35 g (I/72/171) ; 23 mm 4,52 g (I/72/203) ; 24 mm 5,20 g (I/72/158). Emiși ca mai sus. RIC, nr.153. Cohen, nr. 336.

231- Av. Ca mai sus.

234. Rv. VICTOR AETER - c.p.e. Victoria, în picioare spre st., sprijinindu-se pe scut și ținînd în mîna st. ramura de palm. Sub scut, un captiv.

AR. Antoninieni. 23 mm 3,95 g (I/72/112); 22 mm 4,00 g (I/72/164) ; 22 mm 4,45 g (I/72/145) ; 22 mm 4,92 g (I/72/107). Emiși ca mai sus. RIC, nr.154. Cohen, nr.348.

235. Av. IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG - c.p.e. Bustul său drapat și radiat spre dr.

Rv. PAX AVGVS P P - c.p.e. Pacea, în picioare spre dr., cu capul întors spre st. ținînd în mîna dr. un sceptru transversal, iar în st. o ramură.

AR. Antoninian. 22 mm 4,80 g (I/72/149). Emis la Antiochia între 238-239. RIC, 188 - asemănător (fără PP).

- 236- Av. IMP GORDIANVS PIVS FEL AVG - c.p.e. Bustul său drapat și radiat spre dr.
242. Rv. FORTVNA REDVX - c.p.e. Fortuna, șezînd spre st. ținînd cîrma și cornul abundenței.
- AR. Antoninieni. 22 mm 3,75 g (I/72/157) ; 21 mm 3,95 g (I/72/194) ; 21 mm 4,04 g (I/72/135) ; 22 mm 4,30 g (I/72/128) ; 22 mm 4,35 g (I/72/195) ; 23 mm 4,65 g (I/72/189) ; 23 mm 5,28 g (I/72/125). Emiși la Antiochia între 242-243. RIC, nr. 210. Cohen, nr. 98.
243. Av. Ca mai sus.
- Rv. MARTI PACIFERO - c.p.e. Marte mergînd spre st. cu scut, lance și ramură în mîna dr. ridicată.
- AR. Antoninian. 23 mm 4,10 g (I/72/202). Emis ca mai sus. RIC, nr. 212. Cohen, nr. 162.
244. Av. Ca mai sus.
- Rv. ORIENS AVG - c.p.e. Sol în picioare spre st., ținînd mîna dr. ridicată și globul în st.
- AR. Antoninian. 22 mm 4,65 g (I/72/146). Emis ca mai sus. RIC, nr. 213. Cohen, nr. 167.
- 245- Av. Ca mai sus.
247. Rv. SAECVLI FELICITAS - c.p.e. Gordian, mergînd spre dr., în ținută militară, cu globul în mîna st. și lancea înclinată în dr.
- AR. Antoninieni. 22 mm 4,32 g (I/72/134) ; 22 mm 4,50 g (I/72/185) ; 22 mm 4,65 g (I/72/150). Emiși ca mai sus. RIC, nr. 216. Cohen, nr. 319.

Monede bizantine

HERACLIUS și HERACLIUS CONSTANTIN (cca 613/614 - cca 630 sau mai târziu)

248. AV. CLIVS ET HERA CONST PP AV c.ș.e. Busturile alăturate din față ; al lui Heraclius, cu barbă scurtă și al lui Heraclius Constantin, mai mic, fiecare purtând coroană cu glob cruciger, paludamentum și cuirasă. În câmp sus o cruce.
Rv. VICTORIA / AVGG P(B?) în exergă CONOB c.ș.e. Cruce cu brațele terminate în T, deasupra pe trei trepte.
AV. Solidus. 21 mm 4,47 g (1632). Of Wroth I, nr. 13 sau 31-32.

ROMAN I și CHRISTOFOR (921-927)

249. AV. ROMAN ET XPISTOF AN 920. I.e. Busturile alăturate, din față, al lui Roman I și al lui Christofor, ambii purtând coroană cu cruce și ținând împreună o cruce dublă.
Rv. + IHS XPS REX / REGNANTIYM c.p.e. Iisus Cristos, din față, șezând pe tron cu spătar, ridicând mîna dr. și ținând în st. o carte.
AV. Solidus. 21 mm 4,35 g (1632). Wroth II, nr. 35.

CONSTANTIN VII și ROMAN II (945-959)

250. AV. CONS TANTINVS ROMANVS AN 959. c.p.e. Busturile alăturate, din față, al lui Constantin VII, cu barbă, purtând roba în romburi, și al lui Roman II, fără barbă, purtând roba și mantia, ambii cu coroană cu cruce și ținând între ei o cruce patriarhală.
Rv. + IHS XPS REX REGNANTIYM c.p.e. Bustul lui Iisus Cristos, din față, cu barbă, îmbrăcat în tunică și mantie, cu nimb cu cruce (cîte două globule în fiecare braț al crucii) și ținând mîna dr. ridicată în st. o carte.

AV. Solidus. 21 mm 4,35 g (1632). Cf. Wroth II, nr. 64.

MANUEL I COMNENUL (1143-1180)

251. Av. MA în st. în dr. 2 c.p.e.

NOV	Π
HA	OP
	Φ
ΔΕ	ΥΡΟ
ΠΟ	ΓΕ
ΤΗ	ΜΗ
	Τ
	Ω

Manuel în picioare, din față, cu barbă, ținând în dr. labarum. în st. glob cu cruce patriarhală ; poartă coroană cu cruce, tunică lungă și mantie bordată cu perle. Pe mantie, în st., ☧

Rv. ΚΕ / ΗΘΕΙ 2 c.p.e. Bustul lui Iisus Cristos din față, fără barbă, ținând mîna dr. ridicată, în st. volumen; e îmbrăcat în tunică și mantie și poartă nimbul cu cruce. In câmp IC/XC.

AV. Hyperper. 26 mm 3,30 g ; cca 600 °/oo (1653).

Scifiat, puțin aplatizat ; perforat. Cf. Wroth II, nr. 6-8.

Ostrogoții

ATHALARIC (526-534) sau unul din succesorii săi,
THEODAHAD (534-536) și WITIGIS (536-540)

252. Av. D N IVSTINI / ANVS P F AVG c.ș.e. Bustul lui Justinian I, din față, cu privire spre dr., îmbrăcat în costum militar, purtînd cască și ținînd' lancia pe umărul dr., iar în st., un scut cu reprezentarea unui călăreț doborînd un dușman.

Rv. VICTORI / A AVGGG A, în exergă COMOB - c.ș.e.
Victorie în picioare spre st., ținînd o cruce lungă. In câmpul st., o stea cu șase raze.

AV. Solidus. 21 mm 4,44 g (1632). Emis la Ravenna. Cf. Wroth III, nr.6.

MONEDDE MEDIEVALE SI MODERNE
(emise pînă la 1800)

Monedele descrise la nr. 253-323 fac parte din colecția H.Săpușnic din Tulcea și au fost donate Cabinetu - lui numismatic în mai 1965 (înregistrarea nr. I/50).

TARA ROMANEASCA

MIRCEA CEL BATRIN (1386-1418)

253. Av.+ IWAR·DI·MVRN - c.p.e. Scut despicat, în primul cîmp fasciat, în al doilea plin.
Rv.+ IWAR/MVRN - c.p.e. Coif în profil spre dr., avînd acvila deasupra, cu capul întors spre st.
AR. Ducat. 14 mm 0,25 g. Const. Moșil, Cresterea co-lectiilor. 1911, p.364. nr.1.
- 254- Av. și Rv. Ca mai sus.
255. AR. Ducat. Două exemplare.
256. Av.+ IVVAN·SI·M·VR·IS Scut ca mai sus, în al II-lea cîmp M
Rv. IVVAN·I·M. Ca mai sus.
AR. Ducat. 14 mm 0,27 g.
257. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat.
258. Av.+ IVVAN·DI·MVRN·IS Ca mai sus, în al II-lea cîmp Φ
Rv. IVVAN/DI·MVRN Ca mai sus.
AR. Ducat. 14 mm 0,42 g.
259. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, dublă batere.
AR. Ducat. 14 mm 0,32 g.

260. Av.+ ~~MRQZAGD~~... QZ Ca mai sus, in al II-lea oimp II
Rv.+ ~~MRQZ~~.... I Ca mai sus, in oimpul st., II
AR. Ducat 13 mm o,25 g Const. Moisil, op. cit., 1911
p. 369, nr. 65.
261. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat.
262. Av.+ ~~IWAR:DI:MRVYZRI~~ Ca mai sus, in al II-lea oimp P
Rv.+ ~~IWARDMVQZ~~ Ca mai sus, in cimpul st., P
AR. Ducat. 14 mm o,32 g. Const. Moisil, op. cit., 1911,
p. 367, nr. 34. Pl. III.
- 263- Av. și Rv. Ca mai sus.
265. AR. Duoat. Trei exemplare.
266. Av.+ ~~IWA~~... ~~MRVQZ~~ Ca mai sus, in al II-lea oimp M
Rv.+ ~~IWAR~~... ~~MRVQZ~~ Ca mai sus, in cimpul st. ✓
AR. Ducat. 14 mm om26 g. O. Iliescu, Cu privire la problema realizării unui "corpus" al monedelor feudale românești, in Studii și Materiale de Istorie medie, I, 1956 p.305.
267. Av.+ ~~IWAR:DI:MRVQZ~~ Ca mai sus, in al II-lea oimp M
Rv.+ ~~..AR:MRVQZ~~ Ca mai sus, st. N
AR. Ducat. 13 mm o,35 g. Const. Moisil, op. cit., 1911,
p. 366, nr.26.
- 268- Av. și Rv. Ca mai sus.
270. AR. Duoat. Trei exemplare.
271. Av. Ca mai sus, in dr. M
Rv. Ca mai sus.

AR. Ducat. 15 mm o,26 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.

272- Av. și Rv. Ca mai sus.

277. AR. Ducat. Șase exemplare.

278- Av. Ca mai sus. Sigla din al II-lea câmp al scutului
279. ștearsă.

Rv. Ca mai sus.

AR. Ducat. Două exemplare.

280. Av. Ca mai sus, în al II-lea câmp al scutului, P .

Rv. Ca mai sus, în câmpul st. C

AR. Ducat. 14 mm o,31 g. Const. Moisil, op. cit., 1911,
p. 367, nr. 44.

281- Av. și Rv. Ca mai sus.

285. AR. Ducat. Cinci exemplare.

286. Av. Ca mai sus, sigla din al II-lea câmp ștearsă.

Rv. Ca mai sus.

AR. Ducat. 13 mm o,28 g.

287. Av. Ca mai sus, în al II-lea câmp al scutului C3 .

Rv. Ca mai sus, în câmpul st. d .

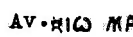
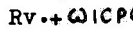

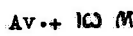

AR. Ducat 13 mm o,31 g. Const. Moisil, op. cit., p.365
nr.7.

288. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. In câmpul st. F .

AR. Ducat. 14 mm o,27 g. Const. Moisil, op. cit., p.365,
nr. 15.

- 289- Av. și Rv. Ca mai sus.
291. AR. Ducat. Trei exemplare.
292. Av. Ca mai sus. In al II-lea câmp ω .
Rv. Ca mai sus. In câmpul st., !
AR. Ducat, 13 mm 0,24 g. Const.Moisil, op. cit... p.365
nr. 18.
293. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat .
294. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, sigla ștearsă.
AR. Ducat. 12 mm 0,28 g.
295. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat.
296. Av. Ca mai sus, în al II-lea câmp P .
Rv. Ca mai sus, sigla ștearsă.
AR. Ducat. 12 mm 0,19 g.
297. Av. și Rv. Ca mai sus, siglele șterse.
AR. Ducat. 12 mm 0,22 g.
- 298- Av. și Rv. Ca mai sus.
301. AR. Ducat. Patru exemplare.
302. Av.+ ω | .0680A Ca mai sus. In al II-lea câmp, K
Rv.+ ω MPBY|...0680 Ca mai sus. In câmpul st., K
AR. Ducat. 14 mm 0,44 g. Const. Moisil, op.cit...p.372
nr.11.

- 303- Av. și Rv. Ca mai sus.
306. AR. Ducat. Patru exemplare.
307. AV. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat. 13 mm 0,42 g.
308. Av. Ca mai sus. In al II-lea cîmp, θ .
Rv. Ca mai sus. In cîmpul st., P .
AR. Dinar. 13 mm 0,34 g. Const. Moisi, op. cit., p.375, nr.53.
309. Av. Ca mai sus. In al II-lea cîmp pe linia despărțitoare a scutului, o globulă.
Rv. Ca mai sus. In cîmpul st. S .
AR. Ducat. 12 mm 0,23 g. Moneda ruptă. O. Iliescu, op. cit., nr. 305.
- 310- Av. și Rv. Ca mai sus. Siglele șterse.
313. AR. Ducat. Patru exemplare.
314. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Imitație ducat din vremea lui Mircea cel bătrîn. 14 mm 0,43 g.

UNGARIA

FERDINAND I (1527-1564)

315. Av. FER.D.G.E.RO.I.S.AV.GE.HV.B.R. - c.p.e. și i. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea, crucea dublă (stema Ungariei) în al 3-lea, două capete de lei (stema Dalmației), în al 4-lea, leul văzut în pro-

fil, în picioare (stema Boemiei). În centru, scut mic cu stema Austriei.

Rv. PATRONA. ☙ . VNGARIE - c.p.e. și i. Maica Domnului

AR. Dinar. 16 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V.Miller- A. Loehr - E. Holzmair, p. 44.

POLONIA

SIGISMUND III (1587-1632)

316. Av. SIG III DGR/POLON MDL - c.p.e. Bustul său spre dr. încoronat, cu guler.
Rv. III / Scut cu fascii (stema familiei Vasa) avînd de o parte și de alta acvila Poloniei și călărețul Lituaniei / GROS.ARG./TR.R.POLO/NI/98. Scut cu leopardul spre dr. I/F.
AR. Trei groși. 20 mm 2,30 g. Hutten-Czapski, nr. 1070.
317. Av. SIG 3 DG/REX PO. MDL. Ca mai sus.
Rv. III/ scut cu stema familiei Vasa avînd pe părți, acvila Poloniei și călărețul Lituaniei /GROS/ARG/TRI R PO/F/ scut cu leopardul spre. dr.
AR. Trei groși. 20 mm 1,97 g. Hutten-Czapski, nr. 1083.
318. Av. SIG III.D.G.R. Ca mai sus.
Rv. III/ scut cu stema familiei Vasa, avînd pe părți acvila Poloniei și călărețul Lituaniei/GROS ARG/TRIP R PO/ I600.
AR. Trei groși. 18 mm 1,78 g.

LITUANIA

SIGISMUND III (1587-1632)

319. Av. SIG III D G REX.PO.M.D.L - c.p.e. Capul său încoronat spre dr. cu guler.

Rv. III/ Scut cu stema familiei Vasa/ 15/ 93 /GROS.ARG✓
TRIP/M.DL/ *↓*
AR. Trei groși. 20 mm 2,23 g Hutten-Czapski, nr. 897.

GDANSK

320. Av. SIGIS:III:D:G:REX.POL.M:D:L:R:PR - c.p.e. și i. Bustul său în profil spre dr., încoronat și cu guler. In câmp 1/6.
Rv. ~~883~~ MONETA:CIVET:GEDANENSIS - c.p.e. și i. Scut cu două cruci, avînd deasupra o coroană (stema orașului Gdansk), susținut de doi lei. In câmp sus 2/3.
AR. Ort. 28 mm 6,48 g. Hutten Czapski, nr. 1478.

PRUSIA

SIGISMUND I (1506-1548).

321. Av. ~~83~~ SIGIS * I * REX * PO * DO * TOCI * PRVSS - c.p.e. și i. Bustul spre dr. încoronat.
Rv. ~~83~~ GROSS * COMV * TERR * PRVSS * 1529 - c.p.e. și i. Vulturul cu capul întors spre st., ținînd deasupra capului o spadă.
AR. Gros. 23 mm 1,84 g. Hutten Czapski, nr. 296.
322. Av. ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, anul 1530.
AR. Gros. 22 mm 1,93 g. Hutten Czapski, nr. 301.

RAGUZA-DUBROVNIK

323. Av. . . BLASIVS / . . . VSI. - c.p.e. Sf. Blasius în picioare, din față. In câmp 16/28.
Rv. . SALVS / . . . TA - c.p.e. Iisus Christos în picioare, nîmbat, într-o aureolă eliptică cu 12 stele.
AR. Gros. 17 mm 0,53 g. Perforată.

Tezaure și fragmente de tezaure monetare
Tezaurul datînd din sec.XIV-XV de la Turnu Severin

Tezaurul, compus din 60 monede de argint, dintre care 39 ducați de la Mircea cel Bătrîn, 14 dinari ungu-rești de la Maria și Sigismund și 7 groși și aspri bul-gărești de la Sracimir, a fost găsit la Turnu Severin în 1914 și s-a aflat în colecția Corneliu Secășanu, de la care s-a achiziționat în aprilie 1965. (înregistrarea I/53).

ȚARA ROMANEASCA

MIRCEA CEL BĂTRÎN

324. Av.+ *IWAN D*..... - c.p.e. Scut despîcat, în primul cîmp fasciat, în al doilea, sigla *!*.
Rv.+ *IIVAN D* *INV* - c.p.e. Coif în profil spre dr., avînd acvila deasupra, cu capul întors spre st.
AR. Ducat. 13 mm 0,25 g. Cf. O.Iliescu, Cu privire la problema realizării unui "corpus", p. 305.
325. Av.+ *... n D* *INV* *αZ* Scut ca mai sus, în al II-lea cîmp P.
Rv.+ *IWAN D* *INV* *.Z* Ca mai sus, în cîmpul st. C .
AR. Ducat. 15 mm 0,26 g. Cf. O.Iliescu, op. cit., p. 305.
326. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat. 13 mm 0,32 g.
327. Av. Ca mai sus. În al II-lea cîmp, *ω* .
Rv.+ *IWAN* *D* *INV* *αZ* Ca mai sus, în cîmpul st. *4* .
AR. Ducat. 14 mm 0,35 g. Cf. O.Iliescu, op. cit., p. 305.
328. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat. 15 mm 0,33 g.

329. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, în câmpul st. P.
AR. Ducat. 14 mm 0,30 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.
330. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus, în câmpul st. I
AR. Ducat. 14 mm 0,29 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.
331. Av. ~~IVVAN~~ ~~MSVAN~~ Ca mai sus, în primul câmp, c.
Rv. ~~IVVAN~~ ~~SMIV~~... Ca mai sus, în câmpul st. I.
AR. Ducat. 14 mm 0,34 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.
332. Av. ~~IWAN~~ ~~DI~~ ~~VN~~ ~~QZI~~ Scut despiciat, şters.
Rv. ~~+IVVAN~~ ~~DmVNQ~~ Ca mai sus, în câmpul st. P.
AR. Ducat. 14 mm 0,32 g.
333. Av. şi Rv. Ca mai sus, siglele şterse.
AR. Ducat. 14 mm 0,37 g.
334. Av. şi Rv. Ca mai sus, cu dublă baterie.
AR. Ducat. 14 mm 0,28 g.
335. Av. ~~+10~~... - c.p.e. Scut despiciat, în primul câmp, fasciat, în al II-lea plin, pe linia de înjumătăţire, o globulă.
Rv. ~~+10~~ ~~MP~~... - c.p.e. Coif în profil spre dr., avînd deasupra o acvilă cu capul conturnat spre st.
AR. Ducat. 13 mm 0,38 g.
336. Av. ~~...M~~ ~~...~~ - c.p.e. şi i. Scut ca mai sus, în al II-lea câmp, ..
Rv. ~~...~~ ~~B~~... Ca mai sus, în câmpul st. ..
AR. Ducat. ~~13~~ mm ~~0,29~~ g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.

337. Av.+ 10 MP14Δ BOEBOΔΔ - c.p.e. și i. Scut ca mai sus, în al II-lea cîmp K.
Rv.+ 10 MP14Δ BOEBO Ca mai sus, în cîmpul st. K.
AR. Ducat. 14 mm 0,32 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.
- 338- Av. și Rv. Ca mai sus.
347. AR. Ducat. Zece exemplare.
348. Av.+ 10 MP14Δ BOEBOΔ Ca mai sus, în cîmpul al II-lea θ.
Rv.+ 10 MP14Δ BOE Ca mai sus, în cîmpul st. P.
AR. Ducat. 14 mm 0,32 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.
Pl. III.
- 349- Av. și Rv. Ca mai sus.
354. AR. Ducat. Șase exemplare
355. Av.+ 10 MP3. BOE Ca mai sus, în cîmpul al II-lea η.
Rv.+ 10 MP3Δ BOE Ca mai sus, în cîmpul st. S.
AR. Ducat. 13 mm 0,33 g. O. Iliescu, op. cit., p. 305.
356. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Ducat. Un exemplar.
357. Av.+ 10 M4...ΔPEE Ca mai sus.
Rv.+ 10 M4ΔPEE Ca mai sus.
AR. Imitație ducat. 13 mm 0,38 g.
358. Av.+ 10 M...θE Ca mai sus
Rv.+ 10 M...ΔθEO Ca mai sus, în cîmpul st. M.
AR. Ducat. 13 mm 0,47 g. O. Iliescu, op. cit., p. 30.
- 359- Av. și Rv. Ca mai sus.
361. AR. Ducat. Trei exemplare.

362. Av. + IC MI./VA BO - c.p.e. Mircea în picioare, cu mantie, ținând în mîna dr. o spadă, iar în cea st. globul cruciger.
Rv. IC/XC c.p.e. Bustul lui Iisus Christos, în cîmpul dr., o rozetă cu 5 raze.
AR. Ducat 15 mm 0,51 g. O. Iliescu, op. cit., p. 306. Pl. III.

BULGARIA

SRACIMIR (I360-I396)

363. Av. IC CPACHMHP LPBBAP - c.p.e. și 1. Tarul, cu aureolă, stînd pe un tron, din față, ținînd în mîna dr. un sceptru, iar în cea st. un volumen.
Rv. IC CPACHMHP LPBBAP - c.p.e. și 1. Bustul lui Iisus Christos; IC/XC.
AR. Gros. 19 mm 1,11 g. I. Băncilă, Din numismatica lui Ioan Sracimir. în Studii și cercetări de numismatică, II., 1958. p. 348.
364. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Gros. 19 mm 1,11 g.
365. Av. IC.... Ca mai sus. Sub tron, o stea.
Rv. Ca mai sus.
AR. Aspru 17 mm 0,38 g. I. Băncilă, op. cit., p. 352.
- 366- Av. și Rv. Ca mai sus.
368. AR. Aspru. Trei exemplare.
369. Av. Ca la nr. 363. Sub tron, o secure.
Rv. Ca mai sus.
AR. Aspru. 16 mm 0,50 g. I. Băncilă, op. cit., p. 353.

UNGARIA

MARIA (1382-1387)

370. Av. + M.. *ETA MARIA* c.p.e. și 1. Cruce dublă.
Rv. *ne VNGARIE* c.p.e. și 1. Monograma M cu coroană.
Av. Imitație dinar. 14 mm 0,49 g. Unger, p. 55.

371. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In cîmpul dr., o floare de crin.
AR. Dinar. 14 mm 0,35 g. Unger, nr. 452.

372. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In cîmpul st., floare de crin.
AR. Dinar. 14 mm 0,53 g.

373. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In cîmp dr. și st., floare de crin.
AR. Dinar. 14 mm 0,49 g.

374. Av. și Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 13 mm 0,42 g.

375. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In cîmpul dr., T.
AR. Dinar. 14 mm 0,50 g.

376. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In cîmpul dr., K.
AR. Dinar. 15 mm 0,47 g.

377. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In centru coroană, sub care se află sigla m.
AR. Dinar. 14 mm 0,40 g. Unger, nr. 453.

378. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. Sub coroană, floare de crin.
AR. Dinar. 12 mm 0,38 g. Lipsă, în parte.

379. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. Sub coroană, monograma M.
AR. Dinar. 13 mm 0,35 g.

380. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. Sub coroană, siglă neclară.
AR. Dinar. 14 mm 0,48 g.

SIGISMUND (1386-1437)

381. Av. MON.SIG/ISMVNDI - c.p.e. și Cruce dublă.
Rv. + REGIS VNGARIE - c.p.e. și i. Scut scartelat, în
cartierele 1 și 3 fasciat, în 2 și 3 acvila conturnată
spre dr.
AR. Dinar. 14 mm 0,50 g. Emis între 1390-1427. Unger,
nr. 458.

382. Av. Rv. Ca mai sus.
383. AR. Dinar. Două exemplare.

Tezaurul de monede din sec.XVII
de la Suceava

Tezaurul cuprinde 11 șilingi falsificați în mone-
taria lui Dabija Vodă de la Suceava (1662-1665), mone-
tărie care a continuat să bată în a doua domnie a lui
Ghica Vodă (1668-1672). A fost găsit la Suceava în anul
1957 și s-a achiziționat de la Corneliu Secășeanu în
aprilie 1965 (înregistrat sub nr.1/53).

POLONIA

SIGISMUND III (1587-1632)

384. Av. SIG. III DG.....DII c.p.e. și i. S cu coroană deasupra și stema familiei Vasa.
Rv. SOLID..... ENS.. 5 c.p.e. și Scut cu două chei încrucișate avînd o cruce deasupra (stema orașului Riga).
AE. Imitație șiling. 19 mm 0,85 g. Emis pentru orașul Riga.
385. Av. și Rv. Ca mai sus.
AE. Imitație șiling pentru Riga. 16 mm 0,70 g.
386. Av. Ca mai sus.
Rv. Legenda stearsă. c.p.e. și i. Scut scartelat cu stemele Poloniei, Lituaniei.
AE. Imitație șiling 16 mm 0,45 g.

SUEDIA

GUSTAV ADOLF (1611-1632)

387. Av.GVST ADO/D G .. X S c.p.e. Monograma G A cu coroană deasupra, iar dedesubt, stema familiei Vasa.
Rv. SOLID SIS c.p.e. și i. Stema orașului Riga
AE. Șiling pentru Riga 15 mm 0,45 g
- 388- Av. și Rv. Ca mai sus.
389. AE. Imitații șilingi pentru Riga. Două exemplare.

CRISTINA (1634-1654)

390. Av. CHRIS c.p.e. și i. În cîmp, monograma C, avînd în interior stema familiei Vasa.
Rv. SOII 16 55 c.p.e. și i. Stema orașului Riga.
AE. Imitație șiling pentru Riga. 14 mm 0,52 g.

391. Av. și Rv. Ca mai sus.
AE. Imitație șiling pentru Riga.

CAROL X GUSTAV (1654-1660)

392. Av. ... OLVS D..... c.p.e. și i. In câmp monograma
C G cu coroana deasupra.
Rv. .OLID o.p.e. și i. Stema orașului Riga
AE. Imitație șiling pentru Riga. 17 mm 0,49 g.
393. Av. și Rv. Ca mai sus.
AE. Imitație șiling. Tocită.

PRUSIA

GEORG WILHELM (1619-1640)

394. GEORG WILH MAR.BR. S .. FL c.p.e. și i. Vulturul con-
tunat spre dr., avînd pe piept monograma S cu coroană,
Rv. SOLIDVS PR/VSS .. c.p.e. și i. In câmp monograma
G W.
AE. Imitația șiling. 16 mm 0,43 g.

Tezaurul de monede din sec.XVII de la Iași

395. Un tezaur asemănător cu acel de la Suceava, descris
la nr.384-394, a fost achiziționat în 1965 de la Mircea
Berindei, nepotul arhitectului Berindei. Tezaurul a fost
găsit de către acesta din urmă, în anul 1914 la Iași,
în fostul Palat administrativ, cu ocazia restaurării
clădirii. Monedele au fost depuse într-un sac și zidite
într-un coș de sobă. Cu timpul, sacul a putrezit, iar
monedele s-au lipit unele de altele, prin oxidare, for-
mînd un bloc cu aspectul unui fund de sac.

Blocul de monede a avut în momentul găsirii 15 kg¹⁾, iar ceea ce s-a achiziționat acum are greutatea de 7 kg (înregistrarea I/58), diferența risipindu-se între timp.

Dintre acestea, s-au mai achiziționat 11 monede în anul 1960, înregistrate la nr. 1608 și descrise în Calet Selectiv de informare asupra creșterii colecțiilor Bibliotecii Academiei R.P.R., nr.6, 1962, la nr. 1535-1545.

Cu ajutorul mijloacelor chimice, se va încerca deslipirea monedelor ce alcătuiesc acest bloc, pentru a le studia piesă cu piesă și a sistematiza întregul material, trăgând ulterior concluziile ce se impun asupra emisiunilor monetăriei de la Suceava.

Tezaurul de monede din sec.XV-XVI
de la Tăriceni, r.Lehliu

În primăvara anului 1965, Direcția Regională a Miștilor București a predat Cabinetului numismatic un tezaur de 1 343 monede de argint, dintre care 782 dinari ungurești din secolele XV-XVI, 6 fragmente de monede asemănătoare, 22 aspri turcești din sec.XVI și 533 dirhemi turcești din același secol, găsit pe terenul cooperativei agricole din comuna Tăriceni de către brigada de cooperatori. Dăm mai jos descrierea pieselor (înregistrarea I/65):

UNGARIA

MATEI CORVIN (1458-1490)

396. Av. + M.MATHI... .. NGARI c.p.e. și 1. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea, crucea du-

1) Const.Moisil, Monete și tezaure monetare găsite în România și în ținuturile românești învecinate, în Buletinul Societății Numismatice Române. II (1914), nr.22, p.56

blă (stema Ungariei) în al 3-lea, două capete de lei din față (Stema Dalmației) și în al 4-lea, leul Boemiei. În centru, corbul cu inelul în cioc (stema Corvinilor).

Rv. PATROMA / VNGA. c.p.e. Maica Domnului cu Iisus în brațe. În cîmp V/M

AR. Dinar. 16 mm 0,42 g. Emis între anii 1482-1486. Unger, nr. 572.

397. Av. și Rv. Ca mai sus.

398. Av. + M. MATHIE . R . VNGARIE. Ca mai sus

Rv. Ca mai sus. În cîmp K/g

AR. Dinar. 15 mm 0,56. Emis în anul 1489. Unger, nr. 574.

399- Av. și Rv. Ca mai sus. Cinci exemplare.

403

404. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. În cîmp K/P

AR. Dinar. 15 mm 0,53.

405- Av. și Rv. Ca mai sus.

408. AR. Dinar. Patru exemplare.

409. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. În cîmp dr. K, iar în st. sigla ștearsă.

AR. Dinar. 16 mm 0,57 g.

410. Av. și Rv. Ca mai sus.

411. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. În cîmp R/X

AR. Dinar. 15 mm 0,48. Bătută defectuos. Réthy, nr. 235B

VLADISLAV II (1490-1516)

412. Av. + VLADISLAV . R . VNGA. c.p.e. și i. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al doilea, crucea dublă a Ungariei, în al 3-lea, două capete de leu din față

(stema Dalmației) în al 4-lea, leul Boemiei, în mijloc stema Corvinilor.

Rv. PATRON·/VNGARI c.p.e. și i. Maica Domnului cu Iisus în brațe. În câmp K/H.

AR. Dinar 15 mm 0,49 g. Perforată. Emis între anii 1498-1503. Unger, nr. 646.

413. Av. M·WLADIS·AI·R·VNGARIE. Ca mai sus.

RV. PATRONA / VNGARIE. Ca mai sus. În câmp K/R

AR. Dinar. 15 mm 0,59 g. Emis între anii 1498-1503. Unger, nr. 643.

414. Av. și Rv. Ca mai sus.

415. Av. WLADISLAI·R·VNGAR 1502. Ca mai sus. În centrul scutului, acvila spre dr.

Rv. Ca mai sus. În câmp K/H.

AR. Dinar 15 mm 0,49 g. Unger, nr. 648.

LUDOVIC II (1516-1526)

416. Av. LVDOVICVS·R·VNGAR 1520 c.p.e. și i. Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea crucea dublă (stema Ungariei), în al 3-lea, două capete de lei din față (stema Dalmației), în al 4-lea, leul Boemiei, iar în centru, scut cu acvila cu capul conturnat spre dr. Rv. PATRONA/VNGARIE c.p.e. și i. Maica Domnului cu Iisus în brațe, în câmp K/A.

AR. Dinar. 16 mm 0,53 g.

417. Av. LVDOVICVS·R·VNGAR I 1525. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. În câmp K/B.

AR. Dinar. 15 mm 0,55 g. Emis la Kremnitz. Unger, nr. 673.

418. Av. LVDOVICVS·R·VNGAR 1526· Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. În câmp K/B.

AR. Dinar. 16 mm 0,54. Emis la Kremnitz.

419- Av. și Rv. Ca mai sus. Trei exemplare.

421

422. Av. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus. In cîmp C/A.

AR. Dinar. 15 mm 0,54 g.

423. Av. LVDOVICVS R VNGAR 1527

Rv. Ca mai sus. In cîmp L/K.

AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Pl.III.

424- Av. și Rv. Ca mai sus. Două exemplare.

425.

FERDINAND I (1527-1564)

426. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG· 1527 c.p.e. și 1. Scut ecar -
telat, în primul cartier faeciat, în al 2-lea, oruoea
dublă a Ungariei, în al 3-lea, două capete de lei, din
față (etema Dalmației) în al 4-lea, leul Boemiei, iar în
centru etema Austriei.

Rv. PATRONA/VNGARIE c.p.e. și 1. Maica Domnului cu
Iisus în brațe, în cîmp K/B

AR.Dinar 15 mm 0,42 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E.Holzmaier, p. 10.

427. Av. FERDINAND·D·G·R·VNGA· 1528. Ca mai sus.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar 15 mm 0,52 g. V. Miller - A. Loehr - E. Holz-
maier, p.11.

428- Av.și Rv. Ca mai sus. Cinci exemplare.

432.

433. Av. Ca mai sus. In cîmpul dr.st. și deasupra scutului,
cîte un punct.

Rv. Ca mai sus. In cîmp C/A

AR. Dinar. 16 mm 0,60 g. Emis la Kaschau. V.Miller - A.
Loehr - E.Holzmaier, p. 11.

434. Av. FERDINAND · D·G·R· VNG. 1529. Ca la nr. 423.
Rv. Ca mai sus. In câmp K/B
AR. Dinar. 15 mm 0,43 g. Emis la Kremnitz. V. Miller-
A. Loehr - E. Holzmaier, p. 12.
- 435- Av. și Rv. Ca mai sus. Trei exemplare.
437
438. Av.NAND · D·G·R·VNG. 1530. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,44. Emis la Kremnitz. V. Miller - A.
Loehr - E.Holzmaier, p.13.
- 439- Av. și Rv. Ca mai sus. Două exemplare.
440.
441. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG. 1531. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A.Loehr - E. Holzmaier, p. 14.
- 442- Av. și Rv. Ca mai sus. Trei exemplare.
444.
445. Av. Ca mai sus. legenda cuprinde anul 1532.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,49 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A.Loehr - E.Holzmaier, p. 15.
- 446- Av. și Rv. Ca mai sus. Cinci exemplare.
450.
451. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In câmp S/A
AR. Dinar. 15 mm 0,55 g. V.Miller - A.Loehr - E. Holz-
maier, p. 15.
452. Av. Ca mai sus. legenda cu anul 1533.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A.Loehr - E.Holzmaier, p. 16.

- 453- Av. și Rv. Ca mai sus. Cinci exemplare.
457.
458. Av. FERDINAND·D·G·R·VNGA. 1534. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmaier, p. 17.
- 459- Av. și Rv. Ca mai sus. Unsprezece exemplare.
469.
470. Av. Ca mai sus. Anul 1535.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V. Millar-
A. Loehr - E. Holzmaier, p. 18.
- 471- Av. și Rv. Ca mai sus. Unsprezece exemplare.
481.
482. Av. FERDINAND·D·G·R·VNGA 1536. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar 15 mm 0,55 g. Emis la Kremnitz V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmaier, p. 19.
- 483- Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.
496
497. Av. FERDINAND·D·G·R·VNGA 1537. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,52 g. Emis pentru Kremnitz. V. Miller-
A. Loehr - E. Holzmaier, p. 20.
- 498- Av. și Rv. Ca mai sus. Șapte exemplare.
504.
505. Av. FERDINAND·D·G·R·VNGA 1538.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,52 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmaier, p. 21.

- 506- Av. și Rv. Ca mai sus. Cinci exemplare.
510
511. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1539. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,56 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 22.
- 512- Av. și Rv. Ca mai sus. Șapte exemplare.
518.
519. Av. FERDINAND * D * G * R * VNG * 1540. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,52 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 23
- 520- Av. și Rv. Ca mai sus. Șapte exemplare.
526.
527. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1541. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 24.
- 528- Av. și Rv. Ca mai sus. Cincisprezece exemplare.
542.
543. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1542. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,47 g. Emis la Kremnitz, V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 25.
- 544- Av. și Rv. Ca mai sus. Patru exemplare.
547.
548. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1543. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,61 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 26.

- 549- Av. și Rv. Ca mai sus. Șase exemplare.
554
555. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG·1544. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,47 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.27.
- 556- Av. și Rv. Ca mai sus. Treisprezece exemplare.
568
569. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG·1545. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,52 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 28.
- 570- Av. și Rv. Ca mai sus. Treisprezece exemplare.
582
583. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG·1546. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,57 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 29.
- 584- Av. și Rv. Ca mai sus. Treisprezece exemplare.
596.
597. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG·1547. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,55 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 30.
- 598- Av. și Rv. Ca mai sus. Cincisprezece exemplare.
612.
613. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG·1548. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus

AR. Dinar. 15 mm 0,46 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 31.

614- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci exemplare.
633.

634. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG· 1549. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,51. g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr, E. Holzmair, p.32.

635- Av. și Rv. Ca mai sus. Șase sprezece exemplare.
650.

651. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG· 1550. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,44 g. Emis la Kremnitz. V. Miller
A. Loehr - E. Holzmair, p.33

652- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și opt exemplare.
679

680. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG· 1551. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,45 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.34.

681- Av. și Rv. Ca mai sus. Treizeci și șapte exemplare.
717.

718. Av. FERDINAND·D·G·R·VNG· 1552. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,45 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 35.

719- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și patru exemplare.
742.

743. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In câmp H/P (H = Hermanstadt
P = Petrus (Haller)
AR. Dinar. 15 mm 0,58. Emis la Sibiu.
744. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG. 1553. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In câmp K/B.
- 745- AR. Dinar. 15 mm 0,54 g. Emis la Kremnitz. V. Miller-
759. A. Loehr - E. Holzmair, p.36.
A. și Rv. Ca mai sus. Cincisprezece exemplare.
760. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1554. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,51 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 37.
- 761- Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.
774.
775. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1554. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In câmp S/A
AR. Dinar. 15 mm 0,43 g.
776. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In câmp N/C.
AR. Dinar. 14 mm 0,57 g. Emis la Baia Mare. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.37.
777. Av. FERDINAND · D · G · R · VNG · 1555. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In câmp K/B.
AR. Dinar. 15 mm 0,47 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 38.
- 778- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăsprezece exemplare.
789.

790. Av. FERDINAND · D·G·R · VNG · 1556. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,43 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 39.
- 791- 810. Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci de exemplare.
811. Av. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus. In cîmp N/C.
AR. Dinar. 15 mm 0,66. Emis la Raie Mare. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 39.
812. Av. FERDINAND · DGH · VNG · 1557.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,58 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 40.
- 813- 845. Av. și Rv. Ca mai sus. Treizeci și trei exemplare.
846. Av. FERDINAND · D·G·R · VNG · 1558. Ca mai sus.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,52 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 41.
- 847- 871. Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și cinci exemplare.
872. Av. FER · D·G·R·HO·I·S·AV·GR·HV·B·H. c.p.s. și i.
Scut scartelat ca la nr. 423. Deasupra scutului 1559.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,54. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 42.
- 873- 886. Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.

887. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului, anul 1650.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,55 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.43.
- 888- Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.
901.
902. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului, 1561.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,53 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.44.
- 903- Av. și Rv. Ca mai sus. Nouăsprezece exemplare.
921.
922. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1562.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,53 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.45.
- 923- Av. și Rv. Ca mai sus. Șapte exemplare.
929.
930. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1563.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,52 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.46
- 931- Av. și Rv. Ca mai sus. Unsprezece exemplare.
941.
942. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului, 1564.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,56 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.47.

943- Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.
956

957. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului, 1565.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,53 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmaier, p.48.

958- Av. și Rv. Ca mai sus. Opt exemplare.

965.

MAXIMILIAN II (1564-1576)

966. Av. MAX·II·D·G·E·RO·I·S·AV·G·HV·B·R·c.p.e. și i.
Scut scartelat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea
crucea dublă (stema Ungariei), în al 3-lea, două ca-
pete de lei din față (stema Dalmației), în al 4-lea,
leul Boemiei. În centru stema Austriei. Deasupra scu-
tului, 1565.

Rv. PATRONA· VNGARIE c.p.e. și i. Maica Domnului
cu Iisus în brațe. În câmp K/B.

AR. Dinar. 15 mm 0,48 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmaier, p.50.

967- Av. și Rv. Ca mai sus. Șase exemplare.

972.

973. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1566.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 16 mm. 0,52 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmaier, p.51.

974 Av. și Rv. Ca mai sus. Șaptesprezece exemplare.

990.

991. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1567.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,52. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p. 52.

992- Av. și Rv. Ca mai sus. Șaptesprezece exemplare.
1008.

1009. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1568.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p. 53.

1010- Av. și Rv. Ca mai sus. Șasesprezece exemplare
1025.

1026. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1569.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,52 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E. Holzmair, p. 54.

1027- Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.
1040.

1041. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1570.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,58 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p.55.

1042- Av. și Rv. Ca mai sus. Zece exemplare.
1051.

1052. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1571.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 17 mm 0,55 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p. 56.

1053- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și opt exemplare
1080.

1081. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1572.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,55 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p. 57.
- 1082- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăsprezece exemplare.
1093.
1094. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1573.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm. 0,49 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p.58.
- 1095- Av. și Rv. Ca mai sus. Patru exemplare.
1098.
1099. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1574.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E. Holzmair, p. 59.
- 1100- Av. și Rv. Ca mai sus. Șase exemplare.
1105.
1106. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1575.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,53 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p.60.
- 1107- Av. și Rv. Ca mai sus. Treisprezece exemplare.
1119.
1120. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1576.
Rv. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,50 g. Emis la Kremnitz. V.Miller -
A.Loehr - E.Holzmair, p. 61.

1121- Av. și Rv. Ca mai sus. Opt exemplare.

1128.

1129. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1577.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 16 mm 0,52 g. Emie la Kremnitz. V. Miller.-

A.Loehr - E.Holzmaier, p. 63.

1130- Av. și Rv. Ca mai sus. Patrusprezece exemplare.

1142.

1143. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1578.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emie la Kremnitz. V. Miller -

A.Loehr - E.Holzmaier, p.64.

1144- Av. și Rv. Ca mai sus. Sase exemplare.

1149.

RUDOLF II (1576-1611)

1150. Av. RVDO·II·RO·S·AV·GE·R·BO· c.p.e. și 1. Scut scarlat, în primul cartier fasciat, în al 2-lea, crucea dublă (stema Ungariei), în al 3-lea, două capete de leu, văzute din față (stema Dalmației), în al 4-lea, leul Roemiei. Deasupra scutului 1578.

Rv. PATRONA·VNGARIE c.p.e. și 1. Maica Domnului oulîsus în brațe. În cîmp K/B.

AR. Dinar. 15 mm 0,50 g. Emie la Kremnitz. V. Miller-

A.Loehr - E. Holzmaier, p.64.

1151. Av. Ca mai sus. Deasupra scutului 1579.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dinar. 15 mm 0,57 g. Emis la Kremnitz. V. Miller-

A.Loehr - R.Holzmaier, p.65.

1152- Av. și Rv. Ca mai sus. Opt exemplare.

1159.

1160. Av. RVD·II·RO·I·S·AV·G·H·B·R. Ca mai sus.
Rv. PATR 1580 PATR Ca mai sus.
AR. Dinar. 15 mm 0,48 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 66.
- 1161- Av. și Rv. Ca mai sus. Trei exemplare.
1163.
1164. Av. Ca mai sus.
Rv. PATR 1581 HVNG. Ca mai sus.
AR. Dinar. 16 mm 0,49 g. Emis la Kremnitz. V. Miller -
A. Loehr - E. Holzmair, p. 67.
- 1165- Av. și Rv. Ca mai sus. Patru exemplare.
1168.
- 1169- Av. FERDINAND D·G·R·VNG Ca la nr. 423.
1177. Rv. ... RONA .. VNGARIE Ca la nr. 423.
AR. Dinar. Șterse. Emisela Kremnitz. Nouă exemplare.
1178. Av. MAX. II RO·I·S·Av. HV·B·R. Ca la nr. 952
Rv. Ca la nr. 952.
AR. Dinar. 16 mm 0,48 g.
- 1179- Fragmente dinari sec. XV-XVI. Șase exemplare.
1184.

IMPERIUL OTOMAN

SOLIMAN I (1520-1566)

1185. Av. ...

...

ibn Selim
chân

Rv. ...

...

Qaratova

AR. Aspru. 13 mm 0,66 g. Perforat. Emis la Karatova.
Ghâlib, nr.235.

1186. Av. سلطان
سلطان شاه
بن سلیم خان
Rv. عز نصره
ضرب
اسکوب
سنة 926
sultân
Soliman şah
bn Selim chân
âzza naşruhu
duriba
Uskûb
926 sene

AR. Aspru. 12 mm 0,54 g. Emis la Skoplje în anul 926
(al hegirei, 1520 al e.n.) Ghâlib, nr. 238.

1187. Av. Legendă circulară:
سلطان سلیمان شاه
Rv. Legendă circulară:
خالد ملکہ ضرب
AR. Aspru 12 mm 0,77 g. Ghâlib, nr. 229.
sultân
Soliman şah
.....
hallada mulkahu
duriba

1188. Av.
سلطان
سلیم
خان
Rv. عز نصره
.....
Soliman
... Selim
ohân
âzza
.....

AR. Aspru. 12 mm 0,60 g. Perforat.

SELIM II (1566-1574)

1189. Av. سلطان
سلیم
بن سلطان
خان
Rv. عز نصره
ضرب 3
تطابق
sultân
Selim
bn Soliman
chân
âzza naşruhu
duriba fi
Qostantin'je
...

AR. Aspru 12 am 0,65 g. Emis la Constantinopol. Ghâlib, nr. 301.

1190. Av. سلطان سليم
شاه
.....
Rv. عن نصر
صرب
ادريه
sultân Selia
şah
.....

âzza naşruhu
duriba
Edir (ne)

AR. Aspru. 11 mm 0,67 g. Emis la Adrianopol. Cf. Ghâlib, nr. 303.

1191. Av. سلطان سليم
بن سليمان
...
Rv.
...
sultân Selia
<1>bn Soliman
...

duriba
Khangea
sene 974

AR. Aspru 12 mm 0,50 g. Emis la Khangea în anul 974 (al hegirei, 1566 al e.n.). Cf. Ostrup, nr. 2538. Pl. III.

1192. Av. Legendă circulară: سلطان خان في البر والبحر
..... Soliman chân fi l-barr wal-bahr.
In centru o stea în şase colţuri, avînd în mijloc o rozetă cu şase petale.

Rv. Legendă circulară ştearsă. In centru, într-un cerc
خاكي
صرب
Khangea
duriba

AR. Dirham. 20 mm 3,80 g. Emis la Khangea. Pl. III.

1193. Av. Legendă circulară: سلطان

în centru, steaua în şase colţuri cu prelungiri din fiecare colţ, în legendă, la mijloc, rozetă cu 5 petale.

Rv. حلب
صرب
Haleb
duriba

Legendă înscrisă în interiorul unei stele cu șase colturi, prelungite în legenda circulară.

AR. Dirhem. 18 mm 3,43 g. Emis la Alep- Cf. Østrup, nr.2535, unde este trecut drept aşde (aspru)cu greutatea de 2,70 g.

1194.	Av.	سلطان سليم خان بن سلطان سليمان في البحر والبر	sultân Selim chân -bn sultân Soliman fi l-barr wal-bahr
	PV.	سلطان سيد ٩٧٤	

sultân sene 974.

In centru:	امد	Amid
	صر	duriba

AR. Dirhem. 21 mm. 4,05 g. Emis la Amid, în anul 974
(al hegirei, 1566 al e.n.). Ghâlib, nr.324.

1195. Av. si Rv. Ca mai sus.

1196. Av.	سلطان	sultān
	سلیم	Selim..

Rv. sters.

AR. Dirhem. 21 mm 3.43 g.

MURAD III (1574-1595)

1197.	Av.	سليمان مراد	sultan Murad
	
	
	Rv.
		دربار قوتلي	duriba Gostantir
		915	982

AR. Aspru. 10 mm 0,40 g. Emis la Constantinopol în anul 982 (al hegirei, 1574 al e.n.) Ghâlib nr. 343.

1198. Av. سلطان مراد بن سليم خان
sultân Murad bn Selim chân
Rv.
duriba
Khangea
982

AR. Aspru. 12 mm 0,50 g. Emis la Khangea, în anul 982 (al hegirei, 1574 al e.n.). Ghâlib, nr. 370.

1199. Av. și Rv. Ca mai sus.

1200. Av. Ca mai sus.

Rv. 5ters.

AR. Aspru. 11 mm 0,48 g.

1201- Av. și Rv. Ca mai sus. Unsprezece exemplare

1211.

1212. Av. سلطان مراد بن سلطان سليم خان
sultân Murad <1> bn sultân Selim chân
3 البر والبحر
fi l-barr wal-bahr
Rv. In centru
duriba
Khangea

Pe margine

AR. Dirhem. 22 mm 3,44 g. Lipsă o parte. Emis la Khangea, Ghâlib, nr. 365. Pl. III.

1213- Av. și Rv. Ca mai sus. Trei zeci și cinci exemplare

1247.

1248. Av. Legendă circulară :

سلطان مراد بن سلطان سليم خان سنه ۹۸۲

Sultan Murad <1>bn sultân Selim chān sene 982
In centru, hexagon format din două triunghiuri supra-
puse avînd în cîmp o rozetă cu 6 petale.

Rv. Ca mai sus.

AR. Dirhem. 20 mm 3,77 g. Emis la Khangea (Anatolia).
Ghâlib, nr. 367.

1249- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și patru exemplare.
1272.

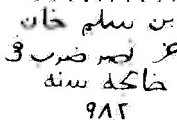
1273. Av. Ca mai sus.

Rv. In centru: Khangea
duriba

Legenda circulară ca mai sus.

AR. Dirhem. 22 mm 3,54 g. Emis la Khangea. Ghâlib,
nr. 368. Pl.III.

1274- Av. și Rv. Ca mai sus. Patruzeci și șapte exemplare.
1321.

1322. Av. <1>bn Selim chān
āzza naṣruhu duriba fi
Khangea sene
982

Rv. ve chaqān al bahrein

 ve sultān

AR. Dirhem. 18. 18 mm 3,44 g. Emis la Khangea.
Ghâlib, nr.369. Pl.III.

1323- Av. și Rv. Ca mai sus. Două exemplare.
1324.

1325. Av. sultān Murad
<1>bn sultān Selim chān
fi al-barr wal bahr

AR. Dirhem. 20 mm 3,87 g. Emis la Amid, în anul 874
(al hegirei, 1574 al e.n.). Ghâlib nr. 372.

1326- Av. și Rv. Ca mai sus. Șapte exemplare.
1332.

1333. sultân Murad
ib n sultân Selim şah
âzza naşruhu

Rv. In centru:

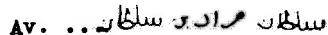

Haleb
duri ba

Pe margine:

AR. Dirhem. 19 mm 3,82 g. Emis la Alep în anul 982
(al hegirei, 1574 al e.n.). Ghâlib, nr. 378.

1334- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și patru exemplare.
1358.

1359. Av. sultân Murad <1>bn sultân...
In centru, steaua în șase colțuri care se prelungesc
pînă la legenda circulară ; la mijloc, rozetă cu cin-
ci petale.

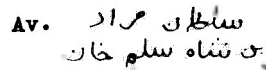

Rv.

Haleb
duriba

Legenda înscrisă în interiorul unei stele cu șase col-
țuri, prelungite pînă în legenda circulară marginală,
care este ștearsă.

AR. Dirhem. 21 mm 3,84 g. Emis la Alep. Ghâlib, nr.
375. Pl. III.

1360. Av. și Rv. Ca mai sus.

1361. Av. sultân Murad
<1>bn şah Selim chân
Rv. In centru Damasc
duriba

Pe margine : 987...

982...

AR. Dirhem. 17 mm 3,78 g. Emis la Damasc, în anul 982 (al hegirei, 1574 al e.n.). Ghâlib, nr.382.

1362- Av. și Rv. Ca mai sus. Douăzeci și patru exemplare.
1385.

1386. Av. سلطان مراد
خان عن نصر
سلام شاه
sultân Murad <1>bn
chân âzza naşruhu
Selim şah
Rv. ضرب
بغداد
duriba
Bagdad

De jur împrejur:

AR. Dirhem. 19 mm 3,84 g. Emis la Bagdad. Cf. Ghâlib, nr.386.

1387. Av. și Rv. Ca mai sus.

1388. Av. مراد Murad

Rv. Legendă circulară: 988 سلطان
. sultân 988

În centru, legenda ștearsă.

AR. Dirhem. 20 mm 3,70 g. Emis în anul 988 (al hegirei, 1580 al e.n.). Pl.III.

1389. Av. سلطان مراد
س
sultân Murad
<1>bn sultân Selim

Rv. Legendă circulară, pe jumătate ștearsă. În centru, legenda de asemenea, ștearsă.

AR. Dirhem. 20 mm 3,40 g.

1390- Av. și Rv. Ca mai sus. Două sute cinci exemplare.
1594.

1595. Av. Legendă ștearsă parțial.

Rv. ضرب
خاكة
duriba
Khangea

Legenda circulară marginală ștearsă în mare parte.

AR. Dirhem. 23 mm 3,92 g.

1596- Av. și Rv. Ca mai sus. Una sută patruzeci și trei
1738. exemplare.

Tezaurul de la Tăricești cuprinde 782 monede ungurești ,
(dinari) din secolele XV-XVI, la care se adaugă 6 fragmente de
aceleași monede, ultima emisiune fiind din anul 1581, și mo-
nede turcești : 22 aspri din secolul XVI (Soliman I, Selim II
și Murad III), precum și 530 dirhemi din secolul al XVI-lea
(Selim II și Murad III), ultima emisiune fiind din anul 1580.

Printre monedele turcești, remarcăm câteva piese mai pu-
țin cunoscute, cum sînt: asprul și dirhemul bătut la Khangea
în vremea lui Selim II (nr.1191 și 1192), precum și dirhemul
din timpul lui Murad III (nr.1387), emis în anul 988 (al he-
girei, 1580 al e.n.).

* Asprul sau aqçe era moneda de argint, care reprezenta
unitatea sistemului monetar turc, emisă pentru prima oară sub
Osman I (1288-1326), întemeietorul statului otoman sau, după
alții, sub urmașul acestuia, Orhan I (1326-1359)¹⁾.

La început, avea greutatea de 1,20 g cu titlul de 900‰,
și reprezenta 1/2 dintr-un aspru bizantin din vremea lui
Alexius II de Trebizunda (1297-1330) sau 1/3 dintr-un dirhem
arab²⁾. Valoarea sa a scăzut, ajungînd în secolul al XVI-lea,
ca și asprii din tezaurul nostru, la 0,64 g în timpul lui So-
liman I și la 0,54 g în vremea lui Murad III, cu titlul des-
tul de scăzut. Ca urmare a acestei depreciere, echivalența du-
catului de aur venețian în aspri otomani a crescut, astfel că
de la 44 aspri sub Mahomed II, ajunsese în vremea lui Soliman
I la 60 aspri, iar în timpul lui Murad III, după 1584, la 120
aspri³⁾.

Dirhemii din tezaur sînt monede de argint, în sistemul
monetar arab; au fost emiși după cuceririle otomane din seco-
lul al XVI-lea în Siria și Arabia. Ei au forma dirhemilor
arabi, cu legenda în limba arabă și greutatea de 3,68 g. Ast-
fel de piese au fost emise în acea vreme și în Anatolia, la
Trzerua, Khangea și Van⁴⁾.

Monede medievale: 262, 348, 362, ducali de la Mircea cel Bătrîn; 423, dinar de la Ludoxie II; 1191, 1192, aspru și dirhem de la Selim II; 1212, 1273, 1322, 1359, 1387 dirhemi de la Murad III.

Din examinarea tezaurului rezultă că monedele ungurești în număr mare în prima jumătate a secolului al XVI-lea (549 dinari din vremea lui Ferdinand), scad în a doua jumătate a secolului (185 dinari de la Maximilian II și 19 dinari de la Rudolf II) pe când cele otomane sînt în proporție inversă și anume foarte puține în prima jumătate a secolului al XVI-lea (4 piese de la Soliman I) și foarte numeroase în a doua jumătate a secolului (8 piese de la Selim II și 543 piese de la Murad III).

Aceste date ne arată o particularitate însemnată a circulației monetare din secolul al XVI-lea în Țara Românească și anume existența monedei ungurești (a dinarilor) pe piață, rezultată din comerțul cu Transilvania și tendința monedei otomane de a înlocui monedele străine, după instaurarea monopolului turcesc (1568) ⁵⁾.

Prin descoperirea tezaurului de la Tăriceni, se aduc unele contribuții în legătură cu circulația monedei otomane, din acea vreme, în Țara Românească.

1. Se confirmă din punct de vedere numismatic continuitatea folosirii în circulație a asprului turcesc în secolul al XVI-lea. Menționați în documentele Țării Românești începînd de la Alexandru Aldea (1433) și în continuare în secolele XV și XVI, asprii turcești nu apăreau în tezaurele monetare din secolul al XVI-lea decît pînă la 1520, iar uneori, mai tîrziu, dar în descoperiri izolate, cu ocazia săpăturilor arheologice din București (sectoarele Sf. Gheorghe Nou și Radu Vodă).

Tezaurul de la Tăriceni, cuprinzînd emisiuni de la Soliman I, Selim II și Murad III (1520-1580) completează cele două tezaure de aspri turcești descoperite pînă acum pe teritoriul Munteniei și anume: tezaurul de la București, comuna Militari ⁶⁾ și acel de la Orbeasca de Jos (r. Alexandria) ⁷⁾.

2. Se constată existența în circulația monetară a Țării Românești din secolul al XVI-lea a unei noi monede otomane de argint, de origină arabă, dirhemul, care apare pentru prima oară într-un tezaur monetar din țara noastră.

N O T E

1. Octavian Iliescu, Un tezaur de aspri turcești de la începutul secolului al XVI-lea, găsit în București, în Studii și Cercetări de Numismatică III. 1960, p. 300.
2. Fr.Fr. v. Schrötter, Wörterbuch der Münzkunde, Berlin-Leipzig, 1930, p. 17.
3. Octavian Iliescu, op. cit., p. 305.
4. Ismâ'il Ghâlib, Taqvim-i meskûkât-i osmâniye (Catalogul monedelor otomane), Constantinopol, 1307 h., passim.
5. Istoria României. II. Edit. Acad. R.P.R., 1962, p.843 și 847.
6. Tezaurul de la București, comuna Militari, cuprinde 22 aspri turcești de la Baiazid II (1481-1512) și Selim I (1512-1520). Cf. Octavian Iliescu, op.cit., p. 287.
7. Tezaurul de la Orbeasca de Jos (r.Alexandria) cuprinde 619 aspri turcești, repartizați astfel: 2 exemplare de la Mahomed II (1451-1481), 232 exemplare de la Baiazid II (1481-1512) și 386 exemplare de la Selim I (1512-1520). Tezaurul se află în colecția Muzeului din Alexandria.

II. C o l e c ț i a m e d a l i s t i c ă

FONDUL ROMÂNESC

Medalii și plachete

Fundarea cheiului portului Brăila, 1872

1739. Av. CHEIUL PORTULUI / BRAILA Legende pe două rânduri.
Deasupra vedere a cheiului din portul Brăilei, în et.,

un vapor, în dr., o corabie cu pînze, în fund, vedere parțială a orașului Brăila. C.l.e.

Rv. FONDAT LA ANUL / 1872/ IN TEMPUL DOMNII LUI / CAROL I / FIIND PRESEDINTE AL CONSILIULUI / SI MINISTRU DE INTERNE / L.CATARGI / MINISTRU LUC. PUB. N. KRETZULESKU / PRIMAR COLONEL C.PETRESCU / CONSILIERI:/ A.ZERLENTI. CAP.MIRDESCU, / C.STEFAN, N.STANESCU, / A. ANGHEL, PR.PARASCHIVESCU,/ V.CURTOVICI, L.STEFANESCU,/ D.BARCALESCU Legenda pe 15 rînduri. C.l.e.
AE. 50 mm (II/19/22). Publicată în BSNR, 3 (1905-1906), p.41-42, cu unele greșeli în transcrierea legendei.

Tinerimea română lui A.Thiers, 1873

1740. Av. ROMA DOMINA RERUM legendă semicirculară. Deasupra lupoasca spre st. alăptînd pe Romulus și Remus, la umbra unul măsline. C.l.e.
Rv. DOMNULUI THIERS JUNIMEA ROMANA. 16 SEPTEMBRE 1873. Legenda circulară. Alegorie reprezentînd România (în dr.) și Franța (în st.), cea dintîi oferind flori celei de-a doua. Jos în st. semnat STERN, în dr. PARIS.C.l.e.
AE. 57 mm (II/19/23). Publicată ibid., p.43.

Inaugurarea statuiei lui Miron Costin din Iași, 1888.

1741. Av. MIRON COSTIN 1633-1691 STATUA INAVGURATA IN IASI IN 1888 SEPTEM 14 IN DILELE M.S. REGELE CAROL I Legendă circulară. Statuia lui Mircea Costin din Iași : cronicarul în picioare, văzut din față, îmbrăcat într-o haină lungă de blană, cu căciulă pe cap, ține în dr. pana, în st. un pergament strîns în sul. Pe soclul statuiei W.HEGEL FE C.p.e., c.l.i.
Rv. STATUA DE WLAD HEGEL DIN PARIS SOCLUL DE ARHITECTII KAHEN SI GABRIELESKO circular : în centru : COMITETUL / SUBSCRIDERII NATIONALE / PRESEDINTE M.

KOGALNICEANU / MEMBRI : I.CALINESCU, N. GULIANU, N. GANE, / B.P.HASDEU, N.IONESCU, T.MAIORESCU, / P. S. MELCHISEDEC. L.NEGRUZZI, A.ODOBESCU, / A. PAPADOPUL - CALIMACH, C.STANCESCU, D.STURDZA / SECRETAR V.A. URECHIA legendă pe opt rînduri. C.p.e., c.l.i.
AE. 51 mm (11/19/37). Publicată ibid., p.64-65.

Inaugurarea Teatrului Național din Iași, 1896

- I742. Av. TEATRUL NATIONAL. Legendă semicirculară pe o panglică desfășurată, jos între două arabescuri IASI. Clădirea Teatrului Național din Iași, văzută frontal. In dr. N. STERNBERG IASI. C.l.e.
Rv. IN AMINTIREA INAUGURAREI TEATRULUI CLADIT DE COMUNA IAȘI , 1894- 1896. Legendă circulară. Stema orașului Iași susținută de doi îngeri: scut timbrat de o coroană murală, avînd în cîmp o poartă de castel cu două turnuri și susținut de doi delfini, între o ramură de laur și una de stejar, legate cu o panglică. 2 c.l.
AE. 50 mm (11/19/58). Publicată ibid., p. 91. cu unele erori în transcrierea legendei.

Tinerimea universitară lui

Gr.G.Tocilescu, 1896

1743. Av. ILLVSTRVLVI SI IVBITVLVI MAGISTRV GR.G. TOCILESCU / INTEMEETORVL EPIGRAFIEI ROMANE legendă semicirculară pe două rînduri, jos în semicerc Tinerimea Universității. Bustul lui Gr.G.Tocilescu spre dr. C.l.e.
Rv. TROPÆVM TRAJANI semicircular, în exergă ADAM-CLISSI / MDCCCXCVI pe două rînduri. Reconstituirea monumentului de la Adamclissi ; pe treptele sale, legionari romani. C.l.e.
AR. 50 mm (11/18/1). Publicată ibid., p. 92.

Inaugurarea abatorului și a târgului de vite
din Iași, 1897

1744. Av. PRIMARIA COMUNEI IASI legendă semicirculară ; în exergă ABATORUL / CLADIT / DE COMUNA IASI / 1893-1897. Vedere generală a abatorului și a târgului de vite din Iași ; deasupra, stema orașului, scut timbrat de o coroană murală, avînd în cîmp o poartă de castel și susținut de doi delfini. Jos în st. STERNBERG IASSY.C.l.e. Rv. INAUGURAREA / ABATORULUI / SI A / TARGULUI / DE VITE Legendă pe cinci rînduri, într-o cunună dintr-o ramură de lauri și alta de stejar, legate cu o panglică. Deasupra o stea cu șase raze radiînd. C.l.e. AE. 50 mm (II/19/61). Publicată ibid., p. 94.

A 50-a aniversare a lui Nicolae Iorga, 1921

1745. Av. IUBITULUI PROFESOR SI MARELUI ROMAN jos între două frunze de lauri NICOLAE IORGA Legendă circulară. Bustul său în profil spre st. În cîmpul din dr. 1871 / 1921 / L. HUJER cu litere incizate, pe trei rînduri. Rv. DIN PARTEA ADMIRATORILOR SI FOS / TIOR BIEVI LA IMPLINIREA VARSTEI circular, în exergă DE 50 ANI Alegorie reprezentînd știința istorică : o femeie în picioare spre dr., ținînd în mîna dr. o bufniță și întinzînd mîna st. asupra unui luptător cu coif și scut, la picioarele ei ; în st., alt luptător. În exergă SMR (Societatea medalistică română) în st. ; L. HUJER în dr. AE. 50 mm (II/18/5). Bătută de Societatea medalistică română ; publicată de I.Probota (Const. Moisil) în BSAR, 17 (1922), p. 103-104. Pl. IV.

Inaugurarea localului Școlii românești
din Roma, 1932

1746. Av. ACCADEMIA ILI ROMANIA IN ROMA Legendă circulară. Vedere frontală a Școlii române din Roma. În cîmp

MCMXXXII. Deasupra semnătura : MAC. CONSTANTINESCU.
C.l.e.

Rv. LITTERIS / ET / ARTIBUS pe trei rînduri într-o cunună de ramuri de lauri, legate cu o panglică ; vîrfurile ramurilor unite în partea de jos. Jos în cîmp semnătura CARNIOL FIUL. C.l.e.

AE. 50 mm (II/9/140). Publicată de St. Capșa în CNA, 10 (1934), p. 25.

Institutul medico-legal "Prof. Mina Minovici"
din București, 1938

1747. Av. FRATII PROFESORI DOCTORII MINOVICI NICOLAE STEFAN MINA legendă circulară. Busturile accolat ale celor trei frați spre dr. În cîmpul st. E.W.BECKER SCVLP
2 c.l.

Rv. INSTITUTUL MEDICO-LEGAL "PROFESOR MINA MINOVICI" BUCURESTI 1938 Legendă circulară. Vedere din față a Institutului medico-legal, pe frontonul căruia e scris: INSTITUTUL MEDICO-LEGAL PROFESOR M.MINOVICI. Jos în cîmp o carte deschisă avînd scrise cuvintele LVX pe pagina din st., LEX pe cea din dr. ; e încadrată de o balanță și așezată pe o cunună de lauri și spice de grîu, o spadă și fascii. 2 c.l.

AE. 60 mm (11/18/10).

Centenarul nașterii pictorului
N.Grigorescu, 1938

1748. Av. PICTORUL NICOLAE GRIGORESCU 1838-1907. Legendă semicirculară. Bustul său în profil spre st. Jos în st. semnat A.STANESCU.

Rv. CENTENARUL / NASTERII LUI / N.GRIGORESCU / 15 MAI 1938 Legendă de patru rînduri, cu litere gravate. Paleta cu trei pensule, înconjurată de o ramură de lauri și alta de nu mă uita, legate cu o panglică.

AE. 50 mm (11/18/12).

1745

Medalie bătută la a 50-a aniversare a lui Nicolae Iorga.

Insigne

Prof. Dr.D.Gerota, 1927

1749. Av. PROFESORULUI D^r. D.GEROTA - BOLNAVII RECUNOSCATORI 1927. Legendă semicirculară. Bustul său în profil spre st. În câmpul din dr. C.D. 1927 (inițialele gravorului Constantin Dumitrescu).
Rv. Unifață.
M.C. 28 mm. Cu ac de prins la haină. (II/18/20).

Concursul cultural sportiv al tineretului, 1960

1750. Av. CONCURSUL CULTURAL SPORTIV AL TINERETULUI. Legendă circulară pe email alb. În centru pe email albastru doi tineri despărțiți printr-o linie frântă ; în st. o tânără în costum național, în dr. un tânăr în echipament sportiv. Jos, 1960. Deasupra pe email alb, întrerupînd legenda, drapelul tricolor, cu stema R.P.R. La baza insignei o cunună mică de lauri.
Rv. Unifață.
M.C. și email. 23 x 26 mm. Cu ac de prins la haină (II/18/21).

FONDUL STRAIN

Medalii și plachete

FRANTA

La moartea lui Victor Hugo, 1885

1751. Av. VICTOR HUGO, jos NE EN 1802. Legendă circulară. Bustul său văzut din față.
Rv. VICTOR MARIE / HUGO / NE / A BESANÇON / LE 26
FEVRIER 1802 / MORT / A PARIS / LE 22 MAI / 1885 pe
nouă rânduri într-o cunună de ramuri de lauri, legată
cu o panglică, în mijloc.

AE. 33 mm. Cu moartă (II/18/61).

Centenarul nașterii lui Claude Bernard, 1913

1752. Av. CLAUDE BERNARD jos, în cadru. Bustul său spre dr. În cîmpul dr., jos, A. BOREL / 1913, în cîmpul st., de sus în jos, DESCHIENS EDIT.

Rv. CLAUDE BERNARD / NÉ A S^T JULIEN (RHONE) / 12
JUILLET 1813 / MORT A PARIS / 10 FEVRIER 1878 / - /
- MEMBRE - / DE L'ACADEMIE FRANÇAISE / DE L'ACADEMIE
DES SCIENCES / DE L'ACADEMIE DE MEDECINE / - /
- PROFESSEUR - / AU COLLEGE DE FRANCE / A LA FACULTE
DES SCIENCES / AU MUSEUM D'HISTOIRE NATURELLE / - /
Legendă pe 13 rînduri, formînd trei grupe.
M-C. Plachetă 110 x 80 mm (II/18/35).

III. C o l e c ț i a s i g i l o g r a f i c ă
SIGILII ROMÂNEȘTI

Sigiliul județului Dolj, 1845

1753. Av. ~~LA PRINCEPSA~~ ~~ROSE~~ ~~LUKAS~~ ~~DOAN~~ ~~1845~~. Intr-o cunună de lauri un medalion cu o acvilă cu crucea în cioc și capul spre st., în ghiare ține sabie și sceptru. Deasupra capului o altă cruce, iar dedesubt un mănunchi de fulgere ? Deasupra medalionului o coroană. C.l.e.
Rv. ~~A~~ ~~27~~ Inițiale gravate.
M.C. 36 mm cu mîner din același metal, avînd lungimea de 27 mm (III/23).

IV. C o l e c ț i a m e t r o l o g i c ă

1754. Pond roman din plumb de formă patrată, cu latura de 31 mm ; 6 mm grosime, purtînd pe avers inscripția:
OY/NK/IA iar pe revers: ITA/ΛI/KH

Plumb. 25,78 g.(IV/1)

V. C o l e c ț i a g l i p t i c ă

GLIPTICA ROMÂNĂ

1755. Gemă. Două capre cățarate de o parte și de alta a unui arbore, păsbind. Jasp roșu. Format oval; montată într-un inel de fier păstiat fragmentar. Sec. II-III (V 7/1).

1756. Gemă. Marte cu trofeu pe umăr și sulita înclinată, în mers spre st. În cîmpul st. corn lunar și stea. Carneol. Format oval; montată într-un inel de fier, păstrat fragmentar. Sec. II-III (V 7/2) -

VI. C o l e c ț i a m u z e i s t i c ă

1757. Pungă pentru monede de aur, lucrată cu ață roșie, pe care sînt prinse mărgelile albe, negre, roz, bej - albastre. Formată din două bucăți, prinse între ele cu două inele de m.c.
114/55 mm (VI/5).

1758. Pungă pentru monede de aur, lucrată cu ață verde, pe care sînt prinse mărgelile roșii, albe, roz, verzi, albastre. Formată tot din două bucăți, prinse între ele cu două inele de m.c.
114/55 mm (VI/7).

VII. C o l e c ț i a f i l a t e l i c ă

Mărci poștale curente (cîte două serii neștampilate) trimise periodic de către Ministerul Poștelor și al Telecomunicațiilor, pentru completarea colecției filatelice.

Notă : Data din titlu este data de emisiune a seriei respective.

1960

Monumente ale naturii, 1 februarie

1759- 20 bani albastru deschis dantelate
1760.

1761- 55 bani brun
1762.

1763- 1,20 lei violet
1764.

Monumente ale naturii, pentru poșta aeriană

1765- 1,30 lei albastru-violet
1766.

1767- 1,75 lei verde-gălbui
1768.

1769- 2 lei roșu cărămiziu
1770.
seria de 6 valori.

Nava coemică, 8 iunie

1771- 55 bani albastru-cenușiu
1772.

Jocurile olimpice de la Roma, I., 11 iunie

- 1773- 40 bani albastru galben
1774.
- 1775- 55 bani negru, galben, verde
1776.
- 1777- 1,20 lei roșu și verde.
1778.
- 1779- 1,60 lei albastru și galben
1780.
1781. 2,45 lei negru, verde și roșu
1782. 3,70 lei negru, verde și roșu
Seria de 5 valori și 2 vignete dantelate
Seria de 5 valori și 2 vignete nedantelate

Jocurile olimpice de la Roma, II., 11 iunie

- 1783- 20 bani cenușiu-albăstrui
1784.
- 1785- 40 bani brun-roșcat
1786.
- 1787- 55 bani albastru cobalt
1788.
- 1789- 1 leu roșu
1790.
- 1791- 1,60 lei liliachiu
1792.

1793- 2 lei violet-cenușiu
1794.

Seria de 6 valori

1795- 5 lei albastru cobalt
1796.

1797- 6 lei roșu-cărămiziu
1798.

Mărci uzuale, 5 și 11 iunie

1799- 3 bani liliachiu-trandafiriu
1800.

1801- 5 bani oliv
1802.

1803- 10 bani cenușiu-violet
1804.

1805- 20 bani albastru-violet închis
1806.

1807- 30 bani roșu-portocaliu
1808.

1809- 35 bani roșu-cărămiziu
1810.

1811- 40 bani ocru
1812.

1813- 50 bani violet
1814.

1815- 55 bani albastru-cenușiu
1816.

1817- 60 bani verde amaragd

1818.

1819- 75 bani oliv închis

1820.

1821- 1 leu roșu

1822.

1823- 1,20 lei cenușiu-negru

1824.

1825- 1,50 lei violet-roșcat

1826.

1827- 1,55 lei verde închis

1828.

1829- 1,60 lei albastru închis

1830.

1831- 1,75 lei brun-roșcat

1832.

1833- 2 lei oliv brun

1834.

1835- 2,40 lei violet

1836.

1837- 3 lei cenușiu închis

1838.

Mărci uzuale, pentru poșta aeriană

1839- 3,20 lei albastru

1840.

Ziua aviației, 15 iunie

1841- 10 bani galben și castaniu
1842.

1843- 20 bani portocaliu și brun
1844.

1845- 35 bani roșu
1846.

1847- 40 bani violet
1848.

1849- 55 bani albastru cobalt
1850.

1851- 1,60 lei albastru închis, albas-
1852. tru deschis, verde și galben

1853- 1,75 lei albastru deschis, oliv-ver-
1854. zui, castaniu și roșu

Seria de 7 valori

Al III-lea congres al P.M.R., 20 iunie

1855- 55 bani roșu și cărămiziu
1856.

Mari aniversări culturale, 2 august

1857- 10 bani violet închis
1858.

1859- 20 bani oliv
1860.

1861- 35 bani albastru închis

1862.

1863- 40 bani verde oliv

1864.

1865- 55 bani violet brun

1866.

1867- 1 leu verde albastru

1868.

1869- 1,20 lei roșu carmin

1870.

1871- 1,55 lei cenușiu-albăstrui

1872.

1873- 1,75 lei brun-gălbui

1874.

Seria de 9 valori

Frumusețile turistice de la Mare, 2 august

1875- 20 bani verde, albastru și cenușiu

1876.

1877- 35 bani violet-albastru, cenușiu-oliv și

1878. verde-albastru

1879- 40 bani albastru, ocru, verzui, brun și

1880. violet închis

1881- 55 bani albastru deschis, ocru verzui și

1882. violet

1883- 1 lei verde-albastru, verde, galben și

1884. violet

- 1885- 1,60 lei albastru, cenușiu-oliv, roșu
1886. carmin și violet

Frumuseți turistice de la Mare, poșta aeriană

- 1887- 2 lei verde, albastru deschis și gal-
1888. ben crom

Seria de 7 valori

**Al II-lea festival internațional al teatrelor
de păpuși, 2 august**

- 1889- 20 bani multicolor
1890.

- 1891- 40 bani galben, negru, albastru și
1892. roșu

- 1893- 55 bani verde, negru, violet și
1894. galben

- 1895- 1 leu violet deschis, negru și por-
1896. tocaliu

- 1897- 1,20 lei multicolor
1898.

- 1899- 1,75 lei albastru, galben, roșu și
1900. negru

Seria de 6 valori

Fluturi, 10 octombrie

- 1901- 10 bani brun, roșcat, portocaliu,
1902. ocru și negru

1903- 1904.	20 bani	brun, roșcat, portocaliu, cenușiu și negru
1905- 1906.	40 bani	roșu cărămiziu, brun, galben, albastru și negru
1907- 1908.	55 bani	galben, albastru cobalt, roșu și negru
1909- 1910.	1,60 lei	cenușiu brun-roșcat, galben și negru
1911- 1912.	1,75 lei	violet deschis, brun roșcat, galben, portocaliu și negru

Seria de 6 valori

Jocuri sportive de copii în mediul sătesc,
15 octombrie

1913- 1914.	20 bani	albastru, galben, roșu, porto- caliu și negru
1915- 1916.	35 bani	verde deschis, galben, castaniu și negru
1917- 1918.	55 bani	albastru deschis, galben, roșu- cărămiziu și negru
1919- 1920.	1 leu	oliv-verzui, albastru, roșu-porto- caliu și negru
1921- 1922.	1,75 lei	roșu-portocaliu, albastru, verde și negru

Seria de 5 valori

**Aniversarea a 40 ani de la greva generală
din 1920, 20 octombrie**

1923- 55 bani roșu închis și roșu deschis
1924.

Ziua mărcii poștale românești. 1 noiembrie

1925- 55 bani ultramarin cu vigneta
1926. castaniu-oliv

A XV-a aniversare a F.M.T.D. 5 noiembrie

1927- 55 bani albastru și galben
1928.

Pești din țara noastră, 30 noiembrie

1929- 10 bani multicolor
1930.

1931- 20 bani "
1932.

1933- 40 bani "
1934.

1935- 55 bani "
1936.

1937- 1 leu "
1938.

1939- 1,20 lei "
1940.

1941- 1,60 lei multicolor
1942.

Seria de 7 valori *

Viticultura, 10 decembrie

1943- 10 bani brun, oliv deschis, ocru,
1944. cenușiu deschis

1945- 30 bani roșu, portocaliu și
1946. cenușiu-verzui

1947- 40 bani albastru cobalt, albastru
1948. deschis și cenușiu-oliv

1949- 55 bani verde închis, verde des-
1950. chis și cenușiu-brun

1951- 75 bani vișiniu, cărămiziu și
1952. cenușiu verzui

1953- 1 leu albastru verzui, verde des-
1954. chis și cenușiu oliv

1955- 1,20 lei brun roșcat, brun și cenușiu
1956. albastrii

Seria de 7 valori

Viticultura, colița compusă dintr-o singură marcă

1957- 5 lei galben-verzui, ocru, roșu violet,
1958. violet deschis, auriu, negru și
albastru - nedantelată

VIII. C o l e c Ț i a d e r e p r o d u c e r i

1959. Reproducere a unei monede de 20 lei de aur, emisiunea 1906.

AE. 22 mm (VIII/5)

Notă. Pieseile din colecțiile Cabinetului numismatic, publicate în acest număr, au fost descrise de:

- Octavian Iliescu (nr.1-4, 30-36, 248-252);
- Elena Isăcescu (nr.253-1738);
- Minai Gramatopol (nr.5-29, 37-247, 1754-1756);
- Constanța Popescu (nr.1739-1753, 1757-1959).

Comentariile aparțin autorilor care au descris materialul respectiv. Reproducerea fotografică au fost executate de către Dumitru Sima.

Intregul cuprins a fost organizat și revăzut de Octavian Iliescu.

